

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА
ПРОГРАМА
для загальноосвітніх навчальних закладів
з навчанням польською мовою

10–11 класи
Профільний рівень

Львів 2017

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма з польської літератури для 10–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України з навчанням польською мовою розроблена на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти та відповідно до основних положень «**Концепції Нової української школи**».

Література як навчальна дисципліна, покликана на кращих зразках красного письменства сформувати особистість творчу, вільну, духовно багату, самостійно мислячу, із широким світоглядом, зі стійкими моральними принципами. Людину, котра любить і пишається здобутками рідної культури, але разом з тим шанує й опановує надбання інших народів, яка усвідомлює власну національну ідентичність й водночас приналежність до цивілізованого світу. Особистість, яка має активну громадянську позицію, відчуває потребу жити й працювати задля України.

Місія літератури як навчального предмету в школі полягає в одуховненні людини. Його треба розуміти як гуманізацію (виховання людяного в людині), естетизацію (плекання відчуття краси), етизацію (вироблення стійких етичних правил як законів поведінки в соціумі).

Отже, **основні засади** шкільної літературної освіти визначаються таким чином:

- виховання в учня здатності з високим рівнем адекватності сприймати художні тексти, тобто виховання його як читача з високим рівнем імпліцитності, дає йому, як майбутньому громадянину, ключ до надбань літератури, знайомство з якою багато в чому визначає рівень його інтелектуального та духовного розвитку;

- художньо-образне слово є найбільш ефективним педагогічним інструментом *виховання вихованості*, без якої неможлива гуманізація, етизація та естетизація свідомості майбутнього громадянина;

- рівень усного і письмового мовленнєвого розвитку, що здійснюється на педагогічно скерованому спілкуванні з художніми текстами;

- рівень літературної освіченості є показником естетичного розвитку особистості; медіаосвіта, одним із основних завдань якої є виховання критичного підходу до медіатекстів («медіаекологія»), потреба в інтеграції медіаосвітніх дискурсів у літературну освіту.

Завдання польської літератури як навчального предмета – це засобами мистецтва слова формувати, збагачувати світогляд учня, позитивно впливати на розвиток самосвідомості, виховувати морально-етичні засади, розвивати інтелектуальні, творчі здібності, естетичні смаки. Вивчення літератури сприятиме формуванню освіченої особистості, яка поєднує в собі творчий потенціал у навчанні, ініціативність у саморозвитку та самонавчанні в умовах сучасного світу, здатності ідентифікувати себе як важливу і відповідальну складову суспільства.

Мета навчального предмета: розвиток загальної культури та творчих здібностей учнів, виховання в них світоглядних орієнтирів, вироблення вміння самостійно вивчати художні твори, сприймати втілені в них естетичні, духовні цінності, формування комунікативної літературної компетенції, яка базується на пізнавальних та творчих знаннях і вміннях.

Завдання навчального предмета:

- виховання в учнів почуття національної свідомості;

- сприяння підвищенню мотивації знань з польської мови та літератури, вдосконалення теоретичних, практичних тем;

- формування комунікативної, мовної, мовленнєвої, предметної, прагматичної, соціокультурної компетентностей учнів;

- розкриття краси і багатства польської мови, її функціональних образно-виражальних та емоційно-естетичних можливостей;

- створення умов для практичного засвоєння учнями основних мовних та літературних понять, їх визначень, літературних норм;

- формування в учнів умінь користуватися засобами польської мови в різних мовленнєвих ситуаціях, відповідно до мети спілкування;

- вироблення в учнів стійкої мотивації до вивчення польської літератури, формування

вміння інтерпретувати художній твір; виховання відчуття краси й виражальних можливостей слова;

формування гуманістичного світогляду духовного світу людини; її моральних і етичних норм, рис характеру;

виховання активного і свідомого читача, підвищення загальної читацької та мовленнєвої культури, розвиток творчих здібностей, бажання до написання творів;

формування ціннісних світоглядних уявлень і усвідомлення пріоритетності загальнолюдських культурних надбань;

вироблення в учнів стійкого уявлення про тематичне та жанрове розмаїття художньої літератури, про основні літературні роди та жанри, їх характерні особливості;

навчання способів пізнання суті літературного твору;

розвиток умінь зіставляти літературу та дійсність (вимисел і реальність);

формування комунікативної компетенції учнів у процесі розгляду чи аналізу літературного твору;

сприяння відчувати духовний світ літературних героїв;

формувати й розвивати в учнів загальнолюдські ціннісні орієнтири;

розвиток уміння сприймати твір як явище мистецтва.

Загально-педагогічні завдання:

розвивати творчий потенціал;

розвивати логічне й образне мислення;

розширювати світогляд, набувати певного життєвого досвіду;

привчати до самовдосконалення;

збагачувати культуру мовлення.

Напрямки:

розвиток мислення учнів;

розширення кругозору знань та відкриття сутності краси;

постійний розвиток особистості;

розвиток шанобливого ставлення до природи;

визначення свого життєвого шляху та вибору майбутньої професії;

виховання впевненості у досягненні успіху.

Пріоритетність програми:

застосування мови у всіх її формах: усній, письмовій, літературній, нормативній;

вдосконалення комунікативних умінь (самоконтроль, самоаналіз, використання різноманітних джерел інформації);

урахування індивідуальних, колективних та вікових особливостей розвитку;

вміння володіти мовою сприяє успіхам у шкільному, професійному житті, а у майбутньому – шлях до самореалізації у суспільстві.

Принципи вивчення літератури:

літературний твір як особливий вид мистецтва, що презентує феномен національної культури;

обсяг, зміст та жанрове розмаїття літературного матеріалу відповідають віковим особливостям і зацікавленням учнів, рівню їх суспільної та естетичної компетенції;

поглиблення теоретичних знань у процесі виконання практичних завдань;

розвиток аспектів комунікативної діяльності;

опанування різними видами мовленнєвої діяльності.

Предмет «Польська література для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням польською мовою для 10–11 класів» спрямований на формування цілісного уявлення про літературу як важливу складову національної культури, яка впливає на підвищення загального рівня культури старшокласників, на розвиток їх творчого, інтелектуального потенціалу, вироблення здорового, повноцінного світогляду, у якому переважатимуть критерії толерантності і патріотизму.

Мета старшої школи – сформувати професійно зорієнтовану особистість, виховати покоління молоді, яке буде здатним робити особистісний духовно-світоглядний вибір і матиме необхідні знання, навички й компетентності для реалізації в суспільстві на різних

рівнях для повноцінного утвердження себе в глобалізаційному світі, буде спроможним до навчання упродовж всього життя.

Провідним чинником розвитку такої особистості є формування в учнів здатності визначати і обґрунтовувати власну життєву позицію та застосовувати свої знання у реальних життєвих умовах під час вирішення практичних завдань.

Головним засобом реалізації вказаної мети є запровадження компетентнісного підходу у навчальний процес загальноосвітнього навчального закладу на основі ключових компетентностей як результату навчання.

Розвиток літератур національних меншин є важливим фактором культурного взаємозбагачення і консолідації громадян України, сприяє розвитку громадського взаєморозуміння в умовах полікультурної ситуації в Україні.

Засвоєння основ літератури відкриває шлях до духовного багатства і культури спілкування у різних сферах життя та спрямоване на досягнення спільної мети базової загальної освіти і полягає в розвитку і соціалізації особистості учнів, формуванні національної свідомості, загальної культури. На уроках польської літератури цілісність особистості реалізується в інтелектуальному, духовному і фізичному розвитку.

Випускник старшої школи – це патріот України, який знає і поважає її історію, культуру вільно володіє державною та рідною мовами, спілкується мінімум однією іноземною мовою, має здатність до самоосвіти, виявляє активність і відповідальність у громадському й особистому житті, здатний до підприємливості й ініціативності, має уявлення про світобудову, бережно ставиться до природи, безпечно і доцільно використовує досягнення науки і техніки, дотримується здорового способу життя.

Отже, ціль літературної освіти – засобами предмета допомогти учням в їх самопізнанні та особистому розвитку, життєвому самовизначенні, самоздійсненні, а також сформуванню ключові компетентності, які потрібні учневі як суб'єкту навчально-виховного процесу.

Компетентнісний підхід у навчально-виховному процесі представлено у таблиці.

	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою (і рідною, якщо вони не співпадають)	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> сприймати, розуміти, аналізувати інформацію на мові, яка вивчається; уміти задавати і відповідати на питання; висловлювати думки, вести діалог, дискусію; використовувати різні види читання: ознайомлювальне, вибіркове, навчальне; виступати з усними повідомленнями; складати письмові висловлювання різних типів і стилів мовлення; використовувати українознавчий компонент у різних видах мовленнєвої діяльності; толерантно спілкуватись у полікультурному, поліетнічному суспільстві. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> розуміння необхідності вдосконалення своїх комунікативних умінь; готовність використовувати мову як засіб пізнання та спілкування; бажання популяризувати Україну, її досягнення; готовність до міжкультурного діалогу. <p>Навчальні ресурси:</p> <ul style="list-style-type: none"> підручники, посібники; довідники; тексти різних стилів;

		<p>проектна діяльність; онлайн-курси; онлайн-бібліотеки.</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: читати і розуміти зміст текстів іноземною мовою, за умови вивчення відповідної іноземної мови в школі; обговорювати прочитані мовою оригіналу та в перекладі польські літературні твори; зіставляти оригінальні тексти з перекладами рідною мовою з урахуванням рівня володіння іноземною мовою.</p> <p>Ставлення: готовність до толерантного міжнаціонального спілкування, міжкультурного діалогу; усвідомлення необхідності вивчення декількох мов з метою розширення інформаційного поля; знайомства з різними культурами;</p> <p>Навчальні ресурси: тексти мовою оригіналу та їх переклади польською мовою; онлайн перекладачі; підручники, посібники, словники.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: перетворювати інформацію з однієї форми в іншу (текст, графік, таблиця, схеми); відокремлювати головну та другорядну інформацію; оперувати абстрактними поняттями; встановлювати причинно-наслідкові зв'язки; на основі спостережень формулювати визначення; складати плани до текстів; працювати за алгоритмом, створювати власні алгоритми дій; будувати гіпотези.</p> <p>Ставлення: прагнення висловлюватись логічно та послідовно; чітко подавати інформацію; усвідомлення залежності ефективності дій від постановки мети і чіткого планування.</p> <p>Навчальні ресурси: схеми, плани, алгоритми, тексти різних типів.</p>
4	Основні компетентності в природознавчих науках і технологіях	<p>Уміння: проводити пошукову діяльність; аналізувати і оцінювати діяльність людини, її вплив на навколишній світ; відшукувати причини явищ; вибирати умови здійснення проекту; задавати запитання до спостережуваних фактів; описувати результати, формувати висновки; критично оцінювати результати людської діяльності в природному середовищі відображені в художньому тексті; регулювати власну поведінку в довкіллі; швидко і ефективно відшукувати потрібну інформацію;</p>

		<p>представляти результати свого дослідження з використанням комп'ютерних засобів і технологій.</p> <p>Ставлення: інтерес до нових технологій, готовність до оволодіння ними; усвідомлення важливості дослідницької діяльності для вирішення суспільно значущих завдань.</p> <p>Навчальні ресурси: Інтернет; інформаційно-цифрові пристрої; інноваційні технології навчання (інтерактивні, інформаційно-комунікативні) різні джерела інформації: книги, підручники, довідники, карти, енциклопедії, каталоги, словники.</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: діяти за алгоритмом, складати план тексту; грамотно й безпечно комунікувати в інформаційному просторі; використовувати нові інформаційно-цифрові засоби для ефективного отримання і передачі інформації; знаходити потрібну інформацію в різних джерелах, як на паперових, так і на електронних носіях, різними мовами; визначати ступінь достовірності інформації шляхом порівняння з інформацією з інших джерел і ставити її під сумнів; ефективно використовувати отриману інформацію відповідно до поставлених цілей і завдань, сфери використання.</p> <p>Ставлення: інтерес до нових інформаційних технологій; прагнення дотримуватися правил спілкування в сучасному інформаційному просторі; критичне осмислення інформації, отриманої з різних джерел; задоволення пізнавальних інтересів в сучасному інформаційному просторі.</p> <p>Навчальні ресурси: електронні презентації; електронні бібліотеки, навчальні сайти; різні інформаційно-цифрові пристрої; телепередачі; навчальні фільми алгоритми, інструкції, плани і т. ін.); записи в соціальних мережах і коментарі до них.</p>
6	Уміння навчатися протягом усього життя	<p>Уміння: адекватно оцінювати свої результати, вкладати свій внесок в роботу групи; швидко адаптуватися до нових вимог і ситуацій; планувати і організовувати власну навчальну діяльність;</p>

		<p>визначати мету навчальної діяльності, способи її досягнення;</p> <p>читати, використовуючи різні види читання: ознайомлювальне, вибіркоче, вивчальне тощо;</p> <p>здійснювати рефлексію;</p> <p>застосувати комунікативні стратегії відповідно до мети й ситуацій спілкування;</p> <p>користуватися різною довідковою літературою.</p> <p>Ставлення:</p> <p>прагнення до отримання нових знань протягом усього життя;</p> <p>готовність удосконалювати власне мовлення впродовж життя;</p> <p>розуміння ролі читання для власного зростання;</p> <p>відповідальне ставлення до свого навчання.</p> <p>Навчальні ресурси:</p> <p>інструкції по самооцінюванню;</p> <p>навчальні тренінги (в тому числі і онлайн тренінги, навчальні онлайн курси);</p> <p>довідкова література;</p> <p>бібліотеки, електронні мережеві бібліотеки.</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння:</p> <p>активно і ефективно працювати в команді, використовуючи принципи співробітництва; прогнозувати результати своєї діяльності;</p> <p>представляти власні ідеї та ініціативи, доречно використовуючи мовні та немовні ресурси;</p> <p>використовувати адекватні поставленим цілям і ситуації комунікативні стратегії.</p> <p>Ставлення:</p> <p>усвідомлення ролі комунікативних умінь в досягненні поставлених цілей;</p> <p>готовність брати на себе відповідальність;</p> <p>розуміння взаємозв'язку особистої активності, відповідальності та навчальної, професійної успішності.</p> <p>Навчальні ресурси:</p> <p>презентації, зразки реклами;</p> <p>художні тексти, в яких представлені моделі ініціативної, активної життєвої позиції;</p> <p>самопрезентація;</p> <p>зразки реклами.</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння:</p> <p>аргументовано висловлювати власну громадянську позицію в суспільно – політичних питаннях;</p> <p>критично аналізувати інформацію соціально-політичного характеру;</p> <p>застосовувати комунікативні стратегії в демократичних процедурах;</p> <p>знаходити ненасильницькі рішення в конфліктних ситуаціях;</p>

		<p>відстоювати права особистості на захист своєї честі і гідності; визначати своє місце і роль в навколишньому світі, сім'ї, державі.</p> <p>Ставлення: усвідомлення особистих інтересів в нерозривному зв'язку з інтересами суспільства; прагнення до активної ролі в суспільстві, наполегливість і рішучість у досягненні цілей; повага до закону і правових норм.</p> <p>Навчальні ресурси: проекти соціально-політичної спрямованості; тексти різних видів і стилів, в яких обговорюються важливі соціально-політичні питання.</p>
9	Обізнаність і здатність до самовираження в сфері культури	<p>Уміння: використовувати мову як засіб пізнання національної і світової культури, як засіб культурного самовираження; дотримання норм мовного етикету; оцінка творів мистецтва, враження від них; читати твори літератури, використовувати досвід взаємодії з творами мистецтва в життєвих ситуаціях; аналізувати твори виражаючи власні ідеї, досвід і почуття, добираючи відповідні художні засоби.</p> <p>Ставлення: потреба в читанні як джерелі естетичного задоволення і емоційної рефлексії; інтерес до творів мистецтва; відкритість до міжкультурної комунікації.</p> <p>Навчальні ресурси: виставки, презентації, в тому числі і онлайн виставки; твори різних видів і жанрів мистецтва; проекти культурологічної та мистецтвознавчої спрямованості.</p>
10	Екологічна грамотність і здоровий спосіб життя.	<p>Уміння: враховувати вплив слова на психічне здоров'я людини; відповідально використовувати мовні виражальні засоби; застосувати комунікативні стратегії для протистояння деструктивним та маніпулятивним впливам, що є загрозою здоровому способу життя; сприймати і розуміти інформацію екологічної тематики, правильно її оцінювати і використовувати в конкретній ситуації; оцінювати вплив своїх дій на навколишнє середовище; дбайливо ставитися до природи – джерела життя; дотримуватися правил здорового способу життя (особиста гігієна, режим дня, раціон харчування, фізичні вправи); досягнення можливості кар'єрного зростання.</p>

		<p>Ставлення: толерантність до різних поглядів, здатність довіряти й викликати довіру, співчувати; готовність управляти конфліктом; прагнення до усвідомлення цілісності світу, його взаємозв'язків для розуміння перспектив розвитку суспільства; готовність берегти природні ресурси для життя теперішнього і майбутнього поколінь; ставлення до свого здоров'я як до значущої цінності.</p> <p>Навчальні ресурси: тексти, які містять моделі досягнення свободи особистості; твори, які сприяють гармонізації психоемоційного стану; навчальні тексти і завдання до них, презентації, онлайн-курси з екологічної тематики; здорового способу життя; художні та публіцистичні твори (фрагменти творів), в яких розкривається тема «Природа і людина»).</p>
--	--	---

Навчальна програма з польської літератури укладена на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, в ній враховано сучасні державні вимоги до змісту і рівня навчальних досягнень учнів старшої школи:

вироблення поглибленої мотивації до вивчення польської літератури; формування духовного світу учнів, засвоєння загальнолюдських ціннісних орієнтирів;

сприяння кращому читанню і розумінню прочитаного, розвитку мислення і мовлення учнів;

сприяння кращому розумінню театральних і телевізійних вистав, кінофільмів, за мотивами творів письменників;

використовувати інформацію з фахової літератури, Інтернету, часописів та інших джерел, вміння орієнтуватися в потоці різноманітної інформації;

удосконалення умінь і навичок жанрового і стилістичного розрізнення текстів;

розвиток в учнів таких людських якостей, як доброта, гуманізм, любов до навколишнього середовища, до рідного краю, бережливе ставлення до свого здоров'я, повага до батьків;

вироблення вміння компетентно і цілеспрямовано орієнтуватися в інформаційному і комунікативному сучасному просторі;

спроможність постійно вчитися.

Очікувані результати навчання - цілеспрямовано і стратегічно організований навчальний процес та контроль за ним.

Загальний результат програми з польської літератури для:

учня – стати освіченою і талановитою особистістю, спроможною повноцінно реалізуватися в майбутньому дорослому житті;

учителя передбачається підвищення фахових вимог.

Навчальна програма поглиблює компетентнісну спрямованість навчання, що досягається шляхом:

зменшення обсягу фактологічного матеріалу на користь практичної діяльності, що забезпечує достатню кількість часу для формування предметних і загально-навчальних умінь;

розкриття потенціалу предмета для формування ключових компетентностей;

формування очікуваних результатів навчально-пізнавальної діяльності термінами

компетентнісного підходу: знанневий компонент – учень називає, формулює, записує, наводить приклади тощо; діяльнісний компонент – учень розпізнає, розрізняє, описує, аналізує, порівнює, планує, застосовує тощо; ціннісна складова – учень усвідомлює, критично ставиться, оцінює, обґрунтовує, робить висновки, висловлює судження тощо;

виокремлення в переліку очікуваних результатів навчання тих, які стосуються опанування організаційно-діяльнісними вміннями, як основою формування суб'єктності учня;

створення переліку умінь, якими повинен оволодіти учень певного класу, за рік навчання; уведення наскрізних змістових тем (ліній).

Програма враховує пізнавальний, виховний, компетентнісний потенціал предмету.

Польська література є невід'ємним складником національної культури, показником високої духовної та цивілізаційної розвиненості в світовому контексті. Як мистецтво слова, вона є носієм потужного заряду духовної енергії, здатна передавати загальнолюдські й національні цінності від покоління до покоління, культивувати їх у людській душі. Засобами мистецтва слова вона допомагає формувати, збагачувати внутрішній світ людини, формувати сильний характер, широкий світогляд, особисту культуру, спрямовувати морально-етичний потенціал, розвивати інтелект, творчі здібності, естетичний смак.

Польська література, як шкільний предмет, водночас, виконує кілька рівноцінних функцій, серед яких виділяються: естетична, пізнавальна і виховна. Це означає, що кожен запропонований твір не лише відображає певну історично-художню діяльність, а й засобами мистецтва слова виховує людину. Тому, особливий акцент робиться на тих художніх творах, які сприяють зародженню у свідомості та підсвідомості молодої людини якостей позитивної, життєствердної енергії. Адже, в умовах національного державотворення актуалізуються пріоритет людини – гуманіста, людини – патріота, оптимістичні суспільні настрої, духовне здоров'я сучасної людини. Ці твори мають давати естетичне задоволення і моральне осердя (оптимізм, життєствердність, ідея подолання труднощів, воля до перемоги, досягнення мети, тощо).

Відповідно до Державного стандарту, при вивченні предмету «Польська література» в старшій школі закладається естетико-літературна підготовленість, формування суспільно-ціннісних орієнтирів, спроможності вчитися надалі. Передбачається засвоєння певного кола усвідомлених літературних знань (змісту знань, авторів, окремих фактів біографії письменників тощо), уявлень, умінь і навичок оперувати ними у процесі читання творів та їх аналізу.

Змістом літературної освіти в старшій школі передбачається ознайомлення з творчістю талановитих, реалізованих, як творчі особистості, митців. Зокрема, тими високохудожніми текстами, які репрезентують різні етапи літературного процесу, культурно-літературні традиції, пропонується аналіз творів у контексті історико-літературного процесу, як і передбачено Державним стандартом. Це дає можливість у сучасній загальноосвітній школі активізувати морально-етичні аналогії, суспільно-ціннісні орієнтири через естетико-літературознавчі категорії, поняття; зацікавити старшокласників близькими їхній свідомості художніми творами. Таким чином, виховні можливості курсу забезпечуються відомостями про польську літературу, її розвиток, значення в житті людини і суспільства, бесідами про роль держаної мови у формуванні особистості.

У процесі навчання учні мають набути вміння самостійно здобувати знання, працювати з навчальною літературою, різними видами текстів, словниками, довідниками, контролювати правильність і точність своєї діяльності. Формування завдань має нести проблемний характер спрямований на розвиток пізнавальної активності і самостійності учнів, на розвиток творчих особистостей, формування стійкого переконання.

Художній твір – об'єкт вивчення літератури, його духовно-етична та естетична сутність.

Аналіз художнього твору має викликати в учнів усвідомлення спілкування з мистецтвом, а також збудувати патріотичні почуття, розвивати в учнів основні загально-людські цінності, морально-правові якості, відповідальності за власну долю та майбутнє держави.

Навчальна програма представлена в таблиці, яка складається з двох частин. У лівій частині таблиці представлені очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів, а в правій частині – зміст навчального матеріалу.

При плануванні навчальної діяльності, постановці цілей і завдань навчання вчитель співвідносить зміст навчання і його результати з завданням формування ключових компетентностей, які охарактеризовані в таблиці в пояснювальній записці.

У процесі навчання польської літератури в загальноосвітніх навчальних закладах слід дотримуватись наскрізних тем: "Екологічна безпека та сталий розвиток", "Громадянська відповідальність", "Здоров'я і безпека", "Підприємливість та фінансова грамотність", що спрямовані на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях, через використання міжпредметних зв'язків, інтеграцію навчального матеріалу та реалізацію виховного потенціалу уроку.

Навчальний матеріал програми розглядається в хронологічній послідовності і поділяється на окремі розділи. До кожної теми, яка вивчається в 10-11 класах підібрано основні поняття з теорії літератури, які мають засвоїти учні, а також уміння та навички, котрі потрібно в них сформувати.

Запроваджуються спарені уроки, лекції зі складання опорних конспектів, проблемний виклад матеріалу, пошуково-дослідницькі методи, проектна робота, групова робота в класі, конференції, семінарські заняття, дискусії, захист рефератів і проектів.

Учні, працюючи з художнім текстом, аналізуючи літературно-мистецькі явища, висловлюють свої думки, розвивають навички самостійної роботи з додатковою літературою, творчу уяву, досвід емоційно-естетичного сприйняття та оцінки художнього твору.

З метою розвитку естетичних смаків і загальної культури учні старшої школи більше залучаються до практичної позакласної роботи з підготовки та проведення літературно-мистецьких вечорів, читацьких конференцій тощо.

Вивчення програмового матеріалу будується з урахуванням міжпредметних зв'язків та сприяє поглибленому розумінню мовних та літературних явищ, розширенню кругозору учнів, формуванню в них умінь застосовувати суміжні знання з інших предметів. У навчальній програмі художні твори, які вивчаються, безпосередньо пов'язані з реальним життям учнів, спонукають ділитися своїми думками, висловлювати побажання, пропозиції, дискутувати.

Навчальна програма відображає цінності прав людини, підтримує соціальну згуртованість і міжкультурний діалог, має практичну спрямованість, заохочення учнів і включає всіх у таке навчальне середовище, у якому поважають права всіх учасників освітнього процесу, орієнтованого на загальнолюдські цінності, зокрема морально-етичні: гідність, чесність, справедливість; соціально-політичні: свобода, демократія, полікультурність, патріотизм, шанобливе ставлення до довкілля, повага до закону, солідарність, відповідальність за рідних.

Глибинність такого навчально-виховного процесу – запорука розвитку української держави.

Програма «Польська література для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням польською мовою для 10-11 класів» носить комплексний характер, охоплює цілі і зміст навчання, оцінювання, методики, педагогіки та психології.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОГРАМИ

Програму з польської літератури в 10-11 класах розроблено для навчання профільного філологічного напрямку, що поглиблює і розширює знання учнів про літературу.

Література як шкільний предмет сприяє формуванню в учнів цілісних світоглядних уявлень та загальнолюдських цінностей шляхом включення літературного твору в культурні надбання народу і людства, розширення культурно-пізнавальних інтересів, виховання естетичних цінностей і потреб.

Навчальна програма з польської літератури для шкіл з навчанням польською мовою розроблена відповідно до Державного стандарту та містить такі освітні лінії: аксіологічну лінію, літературознавчу лінію, культурологічну лінію, порівняльну лінію та емоційно-естетичну ціннісну лінію.

Крім того, при укладанні навчальної програми з польської літератури було враховано

10 ключових компетентностей Нової української школи, які потрібні учням для розвитку особистості, активної соціальної позиції, соціальної інклюзії, професійної відданості, прагнення до успіху.

Програма ставить наголоси на підготовці молодих людей до функціонування в сучасному світі: виховання їх як членів певної культурної спільноти, реципієнтів, що залишаються у сфері впливу традицій, розуміння історичного та літературного процесу, свідомих учасників в інформаційному суспільстві, мудрих користувачів мови, пам'ятаючи про етичний аспект використання інформації.

Це дуже важливі завдання загальноосвітньої школи, які вчитель виконує, навчаючи цілеспрямованому та самостійному використанню інформації з різних джерел, використовуючи на уроках сучасні інформаційно-комунікаційні технології, готуючись до самоосвіти та поширюючи ідею навчання впродовж життя.

Витоки програми — багатогранний аналіз побудованих ліній основного навчального плану (Стандарту). Зміст навчання, що міститься в ньому, описано відповідно до ідеї Європейської рамки кваліфікацій мовою результатів навчання. Саме в базовому навчальному плані вчитель знаходить відповідь на питання, чого він повинен навчати, яких результатів навчання повинен досягти, що має вміти і яким має бути випускник загальноосвітньої школи. Концепція програми ґрунтується на виморах, що випливають із її посилання на стандарт — основний навчальний план- документ, який визначає освітні цілі, навчальний матеріал і вимоги, що дають уявлення про досягнення випускника загальноосвітньої школи. Аксіологічна лінія, вписана в основний навчальний план, поєднує традиції з сучасністю, що вимагає від школи внесення змін у створення освітнього простору, який дозволяє учневі рефлексивно взаємодіяти з шедевром, і водночас його етичне сприйняття та використання медіа.

Програма акцентує увагу на розвитку навичок і посиляється на досягнення знань, отриманих на попередніх освітніх етапах; продовжує процес формування вмінь учня як учасника комунікативних процесів, свідомого реципієнта культури, з відповідними знаннями мови, літератури та культури; містить підказку, як індивідуально підтримувати розвиток кожного учня, відповідно до його потреб і здібностей; підкреслює самостійну діяльність учня, що слугує стратегії навчання впродовж життя, як таку, що дозволяє випускнику загальноосвітньої школи знайти себе у світі цінностей, допомагає у створенні власного професійного шляху, суттєво впливає на індивідуальний і соціальний розвиток.

Лінійність основного навчального плану зобов'язує вчителя планувати навчальний процес таким чином, щоб використовувати досягнення учнів, набуті на попередніх етапах.

Аналіз загальних і специфічних вимог формує усвідомлення освітніх цілей, змісту навчання та результатів навчання.

Рекомендовані умови та шляхи реалізації основної навчальної програми визначаються завданнями, які вчитель повинен враховувати при плануванні роботи з учнем.

Основні завдання, які ставляться при вивченні польської літератури:

- ознайомлення, повністю або частково, з вибраними творами польської культури;
- створення учнями власного канону важливих і красивих творів;

- сприяння розкриттю учнями загальнолюдських етичних та естетичних цінностей у творах культури;
- збудження мотивації до самостійного вивчення надбань польської та світової культури;
- підвищення усвідомлення існування культури як чинника, що об'єднує різні сфери людської діяльності;
- тлумачення смислів і висловлення оцінних думок;
- розпізнавання на основі творів культури постійних складових людської особистості, загальнолюдських установок, систем цінностей;
- використання основної теоретико-літературної термінології під час опису та тлумачення творів;
- усвідомлення ролі ЗМІ в соціальній комунікації;
- аналіз форм і змісту медійних повідомлень;
- вступ до самоосвіти, формування прийомів власної інтелектуальної праці як підготовки до зустрічі з вимогами сучасної дійсності;
- сприйняття прояву особистості митця в художній діяльності;
- пізнання літературних творів як мистецтва слова, розуміння їх художнього світу, неповторності їх індивідуального авторського стилю, підкреслення національної самобутності та загальнолюдської значущості;
- сприйняття усвідомлення власної національної ідентичності, формування зв'язків на основі історико-культурної та територіальної спільності;
- розвиток почуття відповідальності за власні погляди та вчинки;
- формування громадянської позиції, підготовка до зрілої участі в суспільно-політичному житті.

Специфіка цих завдань покладає на вчителя роль координатора, організатора навчального процесу, порадника та опікуна учня, який рухається у світі інформації, натхненника, який стимулює самоосвіту та самооцінку, людини, яка створює умови для індивідуального розвитку, цілеспрямованість, перший критик і рецензент самостійної творчої діяльності своїх вихованців.

Особливістю даної програми є інтеграція програми польської літератури з іншими галузями мистецтва.

Навчальна програма об'єднана в розділи, які дозволяють учням не тільки ознайомитися з новими творами польської літератури, а й з теоретико-літературними концепціями.

У 10-11 класах навчальний матеріал подається на основі історико-літературної хронології з використанням навчальних блоків. Кожен із них об'єднує твори літературних письменників певної історичної епохи. Послідовність представлених блоків літератури визначається як зміна епох у світовому літературному процесі. Такий підхід дозволяє пізнати польську літературу в контексті світової.

Дана програма містить розділ «Освітні стежки», в якому тематичний блок або окремий твір пропонується розробити у зв'язку з виконанням завдань програми. Такий підхід дає більше можливостей для реалізації як усередині літературних, так і міжлітературних взаємозв'язків, розширює читацький кругозір учнів, дає змогу формувати компаративні вміння – зіставляє хід і поведінку героїв, події та обставини в літературних творах різних народів.

Учні засвоюють культурну інформацію, звертаючи особливу увагу на історичні факти та географічні відомості, властивості буття, національного ладу, викладеного у творах. Це дозволяє учням розширити й збагатити свої знання про світ і людей, скласти уявлення про національне самобуття польської літератури у співвідношенні з літературами різних народів.

Культурологічний аспект програми ще більш важливий у зв'язку з тим, що вивчений матеріал можна розглядати не лише у порівнянні з іншими літературними творами, а й з іншими галузями мистецтва – музикою, театром, кіно та образотворчим мистецтвом.

Відомо, що показником плідної роботи вчителя є інтерес учнів до матеріалу, який вивчають, до літературного твору, висловлювання про особисте ставлення до прочитаного твору та його оцінку. У зв'язку з цим особливу увагу слід приділяти розвитку творчої

активності та виразності учнів у процесі розробки художнього тексту твору. Цю роботу необхідно проводити систематично на кожному уроці. Крім того, в програму входить «Розвиток творчої активності та самовираження», в якому передбачені спеціальні уроки для навчання різними активізуючими методами.

У розділі «Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів» конкретизуються знання та вміння учнів, набуті ними на кожному етапі навчання. Прогнозовані результати враховують зміст анотацій до вивченої теми, а також вимоги до знань і вмінь учнів, якими вони повинні оволодіти протягом навчального року. Це дозволить учителеві реально оцінювати (діагностувати) результати навчання учнів, постійно фіксувати ступінь їх розширення в засвоєнні знань і формуванні вмінь і навичок, а також правильно і в потрібному порядку дозувати складність завдань і контролювати їх виконання. .

Досягненню завдань літературної освіти та розвитку учнів сприятиме творча співпраця вчителя з учнями, поступове надання їм усе більшої самостійності. Це дозволить учням глибше засвоїти духовне та морально-естетичне багатство творів, які вони вивчають, розвинути свої читацькі навички та творчі, художні здібності.

Вибір навчального матеріалу за програмою підпорядкований кільком основним умовам, що визначають літературну освіту старшокласників, розвиток самостійності мислення, морально-інтелектуальної сфери особистості.

У старших класах учні володіють складнішими навичками опрацювання текстів, які вони формують на всіх етапах навчання.

Деякі теми в програмі подано окреслено, з посиланням на основну роботу, опрацьовано в загальних рисах, деякі твори подано у вигляді фрагментів, що говорить про їх важливість і художність. Учень здобуває знання аналітично та індуктивно за конкретним твором, пояснює літературні твори за допомогою інформації з історії, філософії та мистецтва.

У програмі для індивідуального розвитку вчителем виділено фонд годин для контрольних і творчих робіт, їх обговорення та вдосконалення, а також уроків, що є наслідками поточного культурного життя (театральні та кінопрем'єри, мистецькі заходи, музейні уроки тощо). .)

У 10 класі виклад відомостей про добу романтизму та позитивізму подано в проблемно-хронологічному порядку.

У плані роботи з романтизму пропонується такий порядок обговорення тем: романтичний перелом, апологія бунту, нове бачення світу і людини, подорожі романтиків, бунтарі та індивідуалісти, романтична історіософія, романтична спадщина. Обговорення творчості видатних представників польського романтизму в заданому ключі дає змогу конкретизувати у свідомості учня образ романтичного світу, вловити основні тенденції розвитку літератури, індивідуальні творчі задуми, зрештою, синтезувати знання.

При обговоренні літератури позитивізму чітко складаються програмні гасла; після ознайомлення зі світоглядом і програмою позитивістів, що сигналізує про місце поезії в літературному житті, програма спрямовує студента на читання реалістичних і психологічних романів, потім оповідань, а потім натуралістичних та історичних творів.

Молодий реципієнт уміє вказувати посилання та продовження тем, мотивів, розуміє функцію виклику традиції. Учень отримує знання про основи європейської культури, а також знайомиться з текстами польської літератури. У кожному розділі представлені літературні тексти як основні елементи культури даної епохи, яка також була побудована на архітектурі, живописі та музиці. Завдяки цьому учень може спостерігати вираження ідейно-філософських тенденцій у кожному з видів мистецтва. Крім того, вона конкретизує в уяві образ епохи на основі опису звичаїв і реалій життя.

В 11 класі зрозуміло та функціонально подано епоху модернізму. Історико-літературний матеріал є багатим джерелом розумно дозованої і відібраної інформації для учня, а також дає можливість самоосвіти. З іншого боку, коротке обговорення проблематики окремих творів не замінює їх тлумачення, а спрямовує читання текстів учнем і слугує синтезу знань. Пропоновані реферати та коментарі, а також біографічні довідки про авторів, численні вказівки не лише полегшують осмислення складніших творів, а й мають проблемний характер, спонукають студентів до самостійного аналізу минулих і сучасних культурних

явищ, відповідати на питання про важливі аспекти існування молоді людини (наприклад, чи може бунт бути цінністю?)

Програма пропонує ретельно відібрані репродукції картин з польського та європейського канону, які можуть слугувати передусім коментарем до текстів (наприклад, образи смерті в «Молодій Польщі»), демонструвати ідею відповідності мистецтв (наприклад, імпресіоністичні описи в різних культурних текстах).), але також надихають на роздуми про літературність живопису та образність літератури. Іконопис також може бути засобом формування культурної компетентності молоді людини, для якої аналіз декоративного мистецтва стилю модерн дозволить розпізнати ознаки модерністської культури в сучасному оформленні інтер'єру.

Випускний клас – це час поглиблення роздумів над процесами, що відбуваються у світі та в самій людині, пояснення механізмів суспільного життя, розвитку критичного мислення молоді людини, яка має право на власні оцінки та судження.

Згідно з припущеннями програми, на останньому курсі учні читають вибрані твори літератури 20 століття, які відносно близькі до реальності. Спочатку вони дізнаються про нонсенс та провокації поетичних авангардистів після Першої світової війни, потім стежить за досягненнями літературних поколінь. Потім він досліджує точність діагнозу авторів, які визнали минуле століття епохою катастроф, спочатку відчужених, а потім пережитих внаслідок тоталітарного правління, і, нарешті, оцінили цей час як добу ігор і трагічного існування людина, яка заплуталася у злі та переживає абсурдність існування, або принаймні має дивне відчуття випадкової гри з часом, пам'яттю, стереотипами та фальшивими формами.

Програма пропонує багату добірку віршів, визнаних роками репрезентативними для творчості деяких поетів, показує низку критичних голосів, які коментують видатні досягнення прози та представляють полемічну позицію. Цей матеріал показує учням різні умови рецензентської оцінки робіт.

Знання, які учень отримує на уроках літератури, формування понять, дають можливість учню рухатися серед традицій і сучасної культури. Література – найкраща відправна точка для дискусії про наше ставлення до світу та місце, яке ми займаємо в цьому світі.

Уроки літератури повинні озброїти молодих людей здатністю читати, розуміти та оцінювати тексти культури та все повідомлення, яке несе сучасний, але також минулий світ. Надихати бути відкритими до цього повідомлення і водночас критично сприймати його. Підготуватися до свідомого та рефлексивного використання свободи у формуванні та проживанні життя.

Метод проектів викликає велику активність учнів. Значне поживлення в шкільне життя вносять дебати та панельні дискусії, оскільки вони створюють можливість підготувати учня до позиції критичного реципієнта різноманітних культурних текстів, уважного спостерігача за явищами, що проявляються в навколишній дійсності, рефлексивного свідка цивілізаційних змін.

Програма філологічного профілю дозволить учням глибше ознайомитися з видатними літературними творами, систематизувати набуті знання та об'єднати їх у проблемні цілі, чудово підійде для розгляду теми дороги в культурі, буде належною підготовкою для внутрішнього іспиту та орієнтуватиме молодих людей щодо майбутньої професії.

(70 годин на рік; 2 години тижнево;
4 години резерв)

Кількість год	Зміст програми	Державні вимоги щодо рівня навченості учня	Шляхи реалізації
1	<p>Вступ В очікуванні романтизму. Нова ситуація літератури.</p>	<p>Називає етапи розвитку літератури, з якими познайомився у 9 класі. Він знайомиться з новою ситуацією в польській літературі під впливом європейської.</p>	<p>Романтичний прорив, апологія бунтарства, нове бачення світу і людини.</p>
3	<p>РОМАНТИЗМ</p> <p>Розділ I Образ романтичної епохи.</p> <p>Вплив європейського романтизму на виникнення доби романтизму в Польщі.</p> <p>Репродукції: Філіп Отто Рунге «Ми троє» П'єр-Поль Прудон «Жозефіна Мальмезонська».</p> <p>Огляд європейської філософії, яка мала великий вплив на формування нової доби в Польщі.</p>	<p>Пояснює, звідки пішла назва епохи і що вона означає. Розміщує епоху в часові рамки та розповідає про історичні події. Називає найважливіші гасла романтизму. Дає визначення найважливіших понять романтизму (ірраціоналізм, пророцтво, містика, месіанізм, історизм, народність, індивідуалізм, орієнталізм, френезія).</p> <p>Описує романтиків, їх зовнішність, поведінку в різних ситуаціях, засоби виразності (за репродукціями)</p> <p>Він перераховує представників передромантизму й коротко пояснює їхні досягнення. Йому відомі основні погляди філософів-романтиків</p> <p>Розповідає про філософів та їхні світоглядні погляди – цікаву єдність мистецтва і науки, зв'язок людини з природою. Інтерпретує вибрані погляди. Вона визначає ціну свободи у розумінні трьох філософів-романтиків.</p> <p>Пояснює поняття провіденціалізму.</p>	<p>Конкретизування у свідомості учня образу світу романтиків, розгляд основних тенденцій літератури, індивідуальні творчі задуми, синтез знання.</p> <p>Творчість учнів, формулювання та оцінка аргументів для обґрунтування власних поглядів.</p> <p>Єдність мистецтва і науки, зв'язок людини з природою.</p> <p>Уміння використовувати наукові знання для виявлення і вирішення проблеми, а також формулювання висновків на основі емпіричних спостережень за суспільством.</p> <p>Ідеалістична романтична філософія – Романтична історіософія.</p>

	<p>Образ польського романтизму — боротьби романтиків із класикою.</p>	<p>Це пояснює, у чому полягає віра Гегеля в сенс історії і яку роль у цьому відіграє страждання. Він розглядає проблему: чи може зло бути джерелом прогресу, чи може з нього вийти щось хороше? Називає твори, які започаткували епоху романтизму в Польщі (К. Бродзінський «Про класицизм і романтику», А. Міцкевич «Балади і романси»). Розповідає про історичні події в Польщі. Аналізує, проти чого чи проти кого повстали романтики. Порівнює сучасну культуру (картини, фільми, вистави, музика) й аналізує, чи є вона бунтівною</p>	<p>Натхненні роздуми над особливо важливими проблемами світу, людини, цивілізації та культури. Спонування до самостійного пошуку джерел знань.</p>
<p>12.</p>	<p>Розділ II Творці польського романтизму</p> <p>Адам Міцкевич</p> <p>Факти з біографії поета та їх вплив на його творчість.</p> <p>Романтична поезія «Ода до молодості»</p> <p>«Відчуті і вірити» як нові способи пізнання світу</p> <p>“Балади і романси” “Романтизм”</p> <p>Романтична епістемологія. «Лілія», «Світязь», «Я це люблю» (балада)</p>	<p>Знає біографію А. Міцкевича.</p> <p>Знає вірш напам'ять і знає його зміст.</p> <p>Будує довше висловлювання. Виконує частковий синтез повідомлення.</p> <p>Формулює аргументи в суперечці класиків і романтиків про мову літератури. Характеризує Карусю як романтичну героїню. Пояснює подвійне значення слова «бачення». Представляє аргументи антагоністів. Редагує інтерпретаційний та порівняльний аналіз.</p> <p>Перераховує жанрові ознаки балади. Аналізує балади з точки зору реалізму та фантазії, народних виразів, способів створення настрою, зображення природи, типів героїв та їхніх переживань.</p>	<p>Творче натхнення, натхнення, мистецький геній – біографія романтик - поет поет - паломник, мандрівник, мандрівник.</p> <p>Девіз епохи: мати серце і дивитися в серце; досягти, куди зір не сягає; зламати те, що не може зламати розум - романтичний індивідуалізм</p> <p>Розвиток уміння читати зміст усього тексту, поглиблення мовної свідомості.</p> <p>Взаємопроникнення фантастичного світу з реальним - фольклор і</p>

<p>Репродукція Й.Х.Фюсслі "Кошмар"</p> <p>Звернення до європейського романтизму Йоганн Вольфганг Гете «Фауст»</p> <p>Використання фольклору як літературного матеріалу в драматургії «Дзяди» ч. II » - фаустівська тема.</p> <p>Форма драми - монолог. «Дзяди» ч. IV</p>	<p>Шукає таємницю зла в людині, формулює роздуми про романтичний жах. Визначає співвідношення між світом живих і мертвих. Оцінює пізнавальну діяльність людини. Визначає фаустизм як прагнення людини пізнати таємницю і сенс життя. Називає риси Фауста істотними для романтичного героя, характеризує його особистість і характер. Описує декорації та атмосферу зустрічі з привидами. Пояснює сенс моральних послань і коментує їх своєчасність.</p> <p>Описує переживання героя. Називає різні емоційні стани Густава у ставленні до коханої.</p>	<p>орієнталізм - тема провини і покарання в літературі.</p> <p>Виявляє повагу до інших людей, до інших поглядів, думок.</p>
<p>Звернення до європейського романтизму.</p> <p>Йоганн Вольфганг Гете «Страждання юного Вертера» — вертерівський герой.</p> <p>Джордж Гордон Байрон "Гяур"</p> <p>Літературні особливості «Дзяди» «Дзяди» III частина</p> <p>Сцена I</p>	<p>Знає зміст поеми, характеризує характер Вертера, обговорює проблеми поеми. Визначає повість як біблію романтиків (він створив новий тип героя, певну модель життя, пропагував Weltschmerz як почуття молодого покоління, окреслив модель романтичного, нещасливого кохання).</p> <p>Знає зміст поеми та визначає характерні риси байронічного героя. Вказує на тему свободи і характеризує героїв. Виявляє подібності та відмінності у створенні персонажів із героями Байрона та Вертера. Шукає в різних культурних текстах посилання на модель ідеального кохання. Робить цілеспрямований огляд драми. Описує ситуацію та психологічний портрет героя. Розглядає біографічний та</p>	<p>Розвиток умінь розпізнавати специфіку культурних текстів.</p> <p>Здатний працювати з іншими для виконання групових завдань.</p> <p>Романтичні літературні герої: божевільні, божевільні, самогубці.</p> <p>Фольклор і орієнталізм – тема провини і покарання в літературі. Змішання фантастичного світу з реальним.</p>

<p>(Гене́за драми - деві́з, пролог, реалістичність сцени І. Тюрма як метафора Польщі. Настрої молоді, бунт і помста.)</p> <p>Алюзія з Польщею.</p> <p>Роль жертви молодих в історичному плані).</p> <p>Сцена II (Джерела відчуття унікальності та сили Конрада. Поєдинок з Богом. Фаустизм, Прометейзм.</p> <p>Сила і слабкість Конрада. Одержимість владою).</p> <p>Сцена III, V (Конрад і отець Пётр - бунт і смирення: два ставлення людини до Бога. Бачення – голос Творця.Філософія історії: доля Христа та історія Польщі. Месіанство як спроба осмислити поразку повстання і мученицьку смерть нації).</p> <p>Сцена VII (Образ розбитої польської громади — погляди царської влади. Дискусія про національну літературу. Іронія, сарказм поруч із ліризмом оповідання про Ціховського).</p> <p>Сцена VI і VIII (Деспотизм правителя і поляризація настроїв підданих).</p> <p>«Поступка»</p> <p>Наслідки насильства і тиранії. Принцип контрасту і композиції сцен: права і ліва, грація і ганьба. Зв'язок «Поступки» з драматургією. Романтична концепція сну як життя душі» (сон в'язня, Єва, отець Пйотр, сенатор).</p>	<p>історичний контекст твору. Читає буквальні та метафоричні сцени.</p> <p>Знаходить посилання на Біблію та пояснює їх призначення. Це вказує на жанровий синкретизм у І сцені.</p> <p>Розбирає ліричний монолог.</p> <p>Виділяє мовне вираження мінливих емоцій Конрада.</p> <p>Використовує різні джерела для пояснення символіки, чисел, скорочень. Пояснює поняття месіанства.</p> <p>Розробляє мартирологічну концепцію історії Польщі.</p> <p>Знає значення термінів: пророцтво, месіанство, біблійна стилізація. Формулює судження, підкріплені цитатами.</p> <p>Створює аргументований вислів, навіяний словами Висоцького.</p> <p>Згадує про відомі твори, що представляють два обличчя польського суспільства. Експлікує текст «Сенаторського сну», вживаючи елементи гротеску.</p> <p>Аналізує механізм влади методом метаплану. Самостійно аналізує «Поступку», розвиваючи тему: людина під владою деспотизму. Це вказує на конструктивні особливості романтичної драми. Аналізує родовий, жанровий і стильовий синкретизм.</p>	<p>Сприйняття національних і загальнолюдських цінностей у текстах.</p> <p>Формування настроїв чесності, благонадійності, відповідальності, наполегливості, поваги до інших.</p> <p>Виявлення загальнолюдських етичних і естетичних цінностей у творах культури.</p> <p>Знайомство з літературними творами як мистецтвом слова, розуміння їх художнього світу, неповторності їх індивідуального авторського стилю, підкреслення національної самобутності та загальнолюдського значення.</p> <p>Знайомство з різними історичними та культурними фактами, необхідними для розуміння тексту літератури та її значення.</p> <p>Розуміння прочитаних текстів на буквальному, метафоричному та</p>
--	---	--

	<p>Поет, мандрівник, паломник «Кримські сонети»</p> <p>«Акерманські степи» "Шторм" "Бакчисарай" "Чатирдач"</p> <p>Репродукція: Валентій Ванькович «Портрет Адама Міцкевича на Юдиній скелі».</p> <p>Функції середньовічного історизму — в ім'я любові до батьківщини.</p> <p>Конрад Валленрод</p> <p>Образ національної історії та її цінностей.</p> <p>"Пан Тадеуш"</p>	<p>Один сонет знає напам'ять. Описує пейзажі, увічнені в сонетах. Проводить функціональний аналіз художніх засобів. Синтезує у плані творення ліричного суб'єкта і героя. Самостійно інтерпретує сонет. Знає жанрові особливості сонета.</p> <p>Розбирає засоби виразності в літературному та художньому творах Знає терміни: сонет, гіперболізація, персоніфікація, орієнталізм. Описує портрет поета за репродукцією. Шукає сліди минулого, зафіксовані в сонетах. Описує багатство кримської природи, показане в сонетах</p> <p>У хронологічній послідовності розповідає історія героя. Вказує на драматизм долі героя, трагічний життєвий вибір, конфлікт причин у сумлінні героя. Визначає зв'язок між проблематикою тексту та історичною ситуацією Польщі. Отримує інформацію про прийом пісні. Підкреслює роль Халбана в місії Конрада. Виявляє девізну, баладну функцію. Дає визначення поняття валленродизм. Розглядає макіавелізм у політичному житті поляків у різні історичні часи. Визначає етапи біографії героя, причини та прояви внутрішньої трансформації.</p> <p>Виявляє символічний характер</p>	<p>символічному рівнях.</p> <p>Застосування основних правил логіки в аргументації;</p> <p>Показ способів поглиблення сприйняття читання, навчання проникненню в проблеми іншої людини та культури, в яку він занурений.</p> <p>Виховувати громадянську позицію, ставлення до традицій і культури свого народу, а також поваги до інших культур і традицій.</p> <p>Виховання потреби прагнути до власного особистісного розвитку.</p> <p>Природа і мистецтво як джерело вражень і можливості втекти від світу.</p> <p>Свідоме порівняння різних культурних текстів, літературних і нелітературних, щоб прочитати їхні взаємні</p>
--	--	--	--

<p>Специфічні та незвичні риси Сопліки як романтичного героя. Спокутування. Метаморфози. Біографія є символічною конструкцією, синтезом національної долі поляків.</p> <p>Буття у світлі інвокації, епілог.</p> <p>Сучасність і минуле, реалізм та ідеалізація. Національна традиція - звичаї, звичаї, заняття, костюми є основою існування). Ідеалістичний портрет дворянства (роль гумору, два покоління), сутінки дворянського світу.</p> <p>Образ природи підсилює аркадійське бачення світу. Оптимістична версія твору (персонажі, події, фінал).</p> <p>Фільм «Пан Тадеуш» реж. А. Вайда Кіноверсія твору (вибрані фрагменти).</p> <p>«Внутрішній ландшафт» предмета лозаннської лірики «Біля води великої та чистої» «Пролиті сльози»</p> <p>Біблійна стилізація твору та її роль «Книга польського народу і польського паломництва» (біблійна проза)</p>	<p>біографії. Представляє специфічні, незвичні риси Сопліки як романтичного героя. Знає поняття спокутування та метаморфози.</p> <p>Аналізує сцену смерті, помічаючи сакралізацію та гіперболізацію.</p> <p>Самостійно інтерпретує фрагмент тексту, наприклад, вибраний опис природи. Помічає зв'язок між проблематикою тексту та історичною ситуацією Польщі. Формулює теми та питання для обговорення.</p> <p>Готує презентацію питань. Синтезує знання. Представляє власний досвід, отриманий у результаті спілкування з мистецтвом. Користується автентичною літературою, самостійно здійснює пошук інформації. Образ природи у творі трактує як метафору життя і праці.</p> <p>Аналізує форму вірша, еліптичність, вигадливість. Роздумує про життя і долю, місце людини у світі, стан душі, вірш - плач та автобіографізм лірики. Говорить про біблійну стилізацію у творі та месіанство.</p> <p>Творча робота: 1. Романтична мода як прояв індивідуальності. 2. Подвійний вимір подорожі: мандрівка екзотичними місцевостями, дослідження зон психіки мандрівника (на матеріалі «Кримських сонетів». 3. Галерея шляхетських типів у творі «Пан Тадеуш». 4. Конрад і отець Пьотр із третьої частини «Дзядів» – дві позиції, дві особистості.</p>	<p>стосунки, визначити схожість чи відмінність між ними.</p> <p>Роль природи і романтичного пейзажу в текстах культури.</p> <p>Свідоме використання в інтерпретації знань різних контекстів, які можуть бути викликані інтерпретованим текстом;</p> <p>Пошук відповідей на важливі і часто складні екзистенційні питання, пов'язані з моральним вибором і розвитком гуманістичних інтересів.</p> <p>Висування інтерпретаційних гіпотез із зазначенням важливих для роботи композиційних детермінант і ключових слів.</p> <p>Естетика твору – аналіз, розпізнавання мовних, стилістичних і композиційних засобів і визначення їх функцій.</p>
--	--	--

<p>7.</p>	<p>Юліуш Словацький</p> <p>Властивості ліричної поезії. Я. Словацький; музикальність мови віршованого твору.</p> <p>«Мій заповіт» "Рішення" "Рим" «Вогняний ангел»</p> <p>Репродукція: Мацей Гашинський «Словацький на пірамідах»</p> <p>Атмосфера смутку і самотності героя поем.</p> <p>«Подорож до Святої Землі» (уривок з I пісні)</p> <p>«Від'їзд до Неаполя» (уривок з пісні VIII)</p> <p>«Гробниця Агамемнона»</p> <p>«Гімн» («Сумно мені, Боже»)</p> <p>«Ода свободі»</p> <p>Способи розкриття внутрішньої драми героя. Кордіан як поет- романтик.</p> <p>"Кордіан"</p>	<p>Називає властивості лірики Словацького; нові способи забудови та функціональності ландшафтів. Розповідає про атмосферу смутку й самотності героя поем; створення нового типу героя (пророка, барда), що розривається між світом духу і матерії. Характеризує постать поета, представлену на ілюстрації.</p> <p>Аналізує та осмислює текст, помічаючи пафос, ліризм, стилістичні засоби, що виконують риторичну функцію. Аналізуючи періоди творчості, перелічує твори Ю. Словацького, створені під час подорожі на Схід. Інтерпретує еліптичні метафори, пояснює посилання на міфологію та античну культуру. Читає символічні знаки та історичні алюзії. Виявляє ставлення романтика до Гомера (замилування, комплекс).</p> <p>Формулює особисті та загальнолюдські роздуми на основі «Гімну» Вивчає зв'язок між літературним твором та історією Польщі. Виявляє елементи літературної традиції. Вказує на виразників колишньої та сучасної функції враження, а також майбутньої Польщі. На основі саморефлексії поета охарактеризовано характер творчості Ю. Словацького.</p> <p>Він знає зміст пісні. Редагує замітку у вільній формі на основі дії I. Самостійно аналізує ліричний монолог I сцени.</p>	<p>Аналіз мови давніх текстів з метою усвідомлення джерела сучасної польської мови.</p> <p>Розпізнавання особливостей ментальності та світогляду людини- романтика у прочитаних творах.</p> <p>Громадянська позиція, авторитетність, повага до традицій і культури свого народу, патріотизм, почуття власної гідності, інших культур і традицій.</p> <p>Викладення власного роздуму про прочитаний твір з урахуванням перших душевних переживань.</p> <p>Використання під час аналізу літературного твору у функціональному вигляді основних понять поезики.</p> <p>Визнання романтичних і постромантичних умовностей; – активізація знань про засоби художньої</p>
-----------	--	--	---

<p>2.</p>	<p>Кероване самостійне читання дії I: душевний стан Кордіана, досвід юності, альтернативні способи життя. Причини та наслідки мандрівки Кордіана Європою.</p> <p>Монолог на Монблані: емоційність, романтична поза, гамлетизм, егоїзм.</p> <p>Визнання мети в житті – місії.</p> <p>Репродукція Г. Фрідріха «Мандрівник»</p> <p>Кордіан на вершині Альпа мандрівник - схожість у створенні персонажів. Місія Кордіана.</p> <p>Героїко-трагічний вимір характеру. Кордіан - герой? божевільний? шоумен?</p> <p>«Беньовський» як твір про автора.</p> <p>Способи творення образу головного героя.</p> <p>Зигмунт Красінський</p> <p>1. Поняття про поета і поезії в «Не – Божественна комедія».</p> <p>Внутрішня драма і трагедія поета.</p>	<p>Пояснює метафоричні терміни. Пояснює текст.</p> <p>Порівнює художній текст і зображення.</p> <p>Дає назву картині з цитатою з монологу, обґрунтовує вибір. Підсумовує III дію драми. Оцінює вчинки героя. Редагує висловлювання: «Шлях Кордіана до самопізнання»</p> <p>Інтерпретує обрану сцену, наприклад, Кордіан перед царською спальнею чи в божевільні.</p> <p>Бере активну участь в обговоренні. Визначає родові властивості дигресійного вірша.</p> <p>Знає, що таке іронія, її сутність, види та функції. Розуміє аристичність твору. Знає способи створення образу головного героя; ставлення автора до історичних джерел. Шукає фрагменти поеми, які говорять про несхожість Ю. Словацького та його нової поетичної програми (відмінну від Міцкевича).</p> <p>Творча робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оцініть Кордіана в морально-психологічному та політичному аспектах. 2. Доведіть, що «Беньовський» — вірш- дигресія. <p>Знає біографію Зигмунта Красінського.</p> <p>Він розповідає зміст твору, знає, що вона складається з двох частин:</p>	<p>виразності та визначення їх функції в літературному творі, що читається.</p> <p>Пошук відповідей на важливі і часто складні екзистенційні питання, пов'язані з моральним вибором і розвитком гуманістичних інтересів.</p> <p>Розпізнавання та визначення функції композиційних елементів літературного твору.</p> <p>Розпізнавання діалогу з традицією в сучасній літературі та пошук джерел цього діалогу.</p> <p>Читання складних текстів, проникливе і рефлексивне сприйняття їх за змістом і мовою.</p>
-----------	---	---	--

	<p>Конфлікт двох фракцій - два світи. Полеміка Панкратія з Генриком – суперечки обох сторін, взаємні звинувачення. «Нас два орли» – лідери, що дистанціюються від обох груп. Подорож Генріха табором революціонерів. Фінал твору, назва. Філософія історії у поглядах З. Красінського.</p> <p>Різні концепції народного поета. «Псалом віри»</p> <p>Месіанство і солідаризм. Шляхетний консерватизм поета, боязнь народного вибуху.</p> <p>Олександр Фредро</p> <p>Стильові особливості комедії «Дівочі присяги, або Магнетизм серця».</p> <p>Визначення кохання Фредро, різні відтінки почуття. Інтрига, портрети героїв, комедія.</p> <p>Кіпріан Каміль Норвід</p> <p>Норвідове бачення поезії.</p> <p>«Що ти зробив з Афінами, Сократе?»</p> <p>«Фортепіано Шопена»</p> <p>"У Вероні"</p> <p>"Бем скорботної пам'яті - Рапсодія"</p>	<p>I — сімейна драма, II — соціальна драма. Формулює аргументи та контраргументи на основі тексту. Описує табір революціонерів у умовності репортажу. Використовує ідіоми: дантовські сцени, траншеї св. Трійці. Висуває інтерпретаційні гіпотези щодо назви, останньої сцени.</p> <p>Розбирає та тлумачить фрагмент «Псалма віри».</p> <p>Він порівнює історіософську думку в «Псалмі віри» і «Не – Божественній комедії».</p> <p>Порівнює створення персонажів. Демонструє характерні риси сентиментального, романтичного та фредровського кохання у формі монологів чи діалогів. Пояснює терміни: комізм характерів, інтрига, комедія, магнетизм сердець (месмеризм). Характеризує персонажів і дає їм оцінку.</p> <p>Знає біографію поета. Розбирає композицію твору в контексті змісту.</p> <p>Формулює гіпотези щодо тлумачення мовчання та перевіряє їх. Тезу Ч. Норвіда підтверджує власними аргументами. На основі джерел досліджує біографічний контекст твору. Перефразує фрагмент тексту (вірші 1–6).</p> <p>Це свідчить про відсилання до грецької античності, біблійної античності, національної культури.</p>	<p>Проблематизація питань, викладених у творі.</p> <p>Надихає на пошук відповідних способів самовираження, розвиває мовну свідомість і спонукає до самостійне дослідження та самоосвіта.</p> <p>Розуміння прочитаних текстів на буквальному рівні, метафоричний, символічний.</p> <p>Поглиблення роздумів про етичну цінність використання мови в аналізі та інтерпретації культурних текстів.</p> <p>Свідоме використання в інтерпретації знань про різні контексти, які можуть бути викликані інтерпретованим текстом.</p> <p>Знайомство з різними історичними та культурними фактами, необхідними для розуміння тексту літературно-читацький його зміст;</p> <p>Представляє аргументи, що виправдовують прийняття або відхилення</p>
--	--	---	---

<p>2.</p>	<p>Теорія приховування Норвіда.</p> <p>«Аплодуючи, маючи...» Вірш відкриває цикл «Vade mesum»</p> <p>«До читача» Слова К. Норвіда до читачів «Vade mesum»</p> <p>Розділ III Українська школа в поезії. Відчай і песимізм Байрона в поетичному романі Антоній Мальчевський</p> <p>"Марія"</p> <p>«І пусто — сумно — тугою — на пишній Україні»</p> <p>Репродукції: Леон Вичулковський "Курган в Україні" Юзеф Хелмонський «Козак на коні»</p> <p>Юзеф Богдан Залеський — автор думок на історичні та</p>	<p>Слухає пояснювальну лекцію з нотами (вірш 7).</p> <p>Це свідчить про репортажність фрагмента – образність, мова (вірші 8–9). Нагадує терміни: анафора, риторичне запитання, пророцтво, притча, літературна алюзія. Самостійно інтерпретує вірш. Визначає функцію посилань на шекспірівську традицію. Вказує на особливості поетики К. К. Норвід. Розповідає про твір як про шедевр поезії, що вражає багатством образів. Настрій, лаконічність і влучність слів. Викладає зміст твору, звертаючи увагу на архаїзацію похорону та його значення, а також на головну постать, яка є символом лицарського героїзму. У ньому аналізуються роздуми поета про культуру, історію та літературу доби романтизму.</p> <p>Український степ він визначає як книгу історії та цвинтар, де постійно відроджується людина і природа.</p> <p>Розповідає про настрій у творі та атмосферу безмежного суму та відчаю.</p> <p>Козак як вільний син степу. На основі репродукцій описує українські краєвиди та постать козака на коні як вільного мешканця українського степу.</p> <p>Шукає фрагменти українського фольклору та пейзажу, а також мотиви, взяті з історії козацтва.</p> <p>Знає зміст поетичного твору за мотивами повстання українського народу 1768 року</p>	<p>специфічна система цінностей. Обговорює конфлікт цінностей, розуміє їх джерела і вказує способи їх представлення в літературі.</p> <p>Показ способів побудови міжкультурних зв'язків шляхом захоплення толерантності та відкритості до зустрічі з іншими.</p> <p>Обговорює прочитані твори, викладаючи свою думку щодо них, шукаючи аргументи на захист своєї думки.</p> <p>Розпізнає літературні умовності, до яких вписуються прочитані твори.</p> <p>Проаналізовано визнані мовні, стилістичні та композиційні засоби та визначено їх функції.</p> <p>Виділяє національні та загальнолюдські цінності в різних текстах культури та обговорює їх взаємне несуперечливе співвідношення.</p>
-----------	---	---	---

<p>2.godz.</p>	<p>фольклорні українські мотиви.</p> <p>«Думка Мазепи»</p> <p>Северин Гоцинський «Канівський замок» — поетичний роман.</p> <p>Розділ IV Сільські поети-романтики.</p> <p>1. Поезія на національну та соціальну тематику</p> <p>Вінсент Пол «Пісня нашого краю»</p> <p>Владислав Сирокомля (Людвік Кондратович) "Лялька" (розмова дітей)</p> <p>Теофіл Ленартович «Золотий кубок»</p> <p>Корнель Ужейські "Марафон"</p> <p>Романісти доби романтизму.</p> <p>Йосип Ігнацій Крашевський "Уляна"</p>	<p>(т. зв. Коліївщина). Розповідає про виняткову роль народної творчості, її духовність.</p> <p>Знає твір напам'ять.</p> <p>Виділяє у вірші його милозвучність, виявляє патріотизм і прихильність до Батьківщини. Передає зміст вірша. Висвітлює проблематику твору та аналізує мову твору.</p> <p>Описує епізоди з життя селянина. Підкреслюється значення сільської лірики. Аналізує зміст вірша, шукає мотиви народної пісні. Розбирає зміст вірша за змістом і будовою. Визначає фрагменти твору, які говорять про глибокий патріотизм автора.</p> <p>Знає біографію Й.І. Крашевського та перелічує імена інших романістів доби романтизму. Розповідає зміст твору, аналізує його з точки зору порушеної у творі проблеми. Характеризує персонажів і дає їм оцінку.</p> <p>Творчі роботи: 1. Якою вбачалася роль поезії та поета в романтизмі? 2. Добро і зло в III частині</p>	<p>Висуває інтерпретаційні гіпотези, вказуючи композиційні детермінанти та ключові слова, важливі для твору;</p> <p>Обговорює конфлікт цінностей, розуміє їх джерела і вказує способи їх представлення в літературі.</p> <p>Інтерпретує текст завдяки його пізнавальній, поетичній, експресивній, імпресіоністичній та спонукальній функціям.</p> <p>Вказує на чинники, що зумовили народження нової епохи та її нових філософських течій і соціальних умов.</p>
----------------	---	---	--

<p>1.</p> <p>2.</p>	<p>ПОЗИТИВІЗМ</p> <p>Розділ V Вплив європейського філософського світогляду на новий позитивістський світогляд у Польщі.</p> <p>Складові нового світогляду.</p> <p>Епоха пари та електрики - винаходи як прояв цивілізаційних змін. Розвиток філософських і соціальних наук.</p> <p>Позитивна філософія О.Конта. «Сукупність позитивного методу» (уривок)</p> <p>Герберт Спенсер «Особа проти держави» (фрагмент)</p> <p>Джон Стюарт Мілль «Що таке утилітаризм»</p> <p>Розділ VI Цінності та установки в програмі польського позитивізму</p> <p>Умови формування програми польського позитивізму – роль Головної школи.</p> <p>Молоді позитивісти. Тези</p>	<p>«Дзяди» Адама Міцкевича. 3. «А коли треба, ідуть на смерть один за одним, як каміння на валу» (Ю.Словацький «Мій заповіт»).</p> <p>Романтичне бачення жертви. 4. Іронія як ключ до оцінки Норвідом речей цього світу...</p> <p>Характеризує цивілізаційні та соціальні зміни, використовує відомості з історії.</p> <p>Аналізує визначення нових тенденцій і теорій. Порівнює романтичний і позитивістський світогляд, створюючи пари протилежних рис.</p> <p>Дає визначення термінам: сцієнтизм, еволюціонізм, органицизм, агностицизм, утилітаризм, емпіризм.</p> <p>Визначає поняття: праця на низовій основі, натуральна праця, толерантність, лібералізм, демократизм, емансипація.</p> <p>Він трактує гасло натуральної праці, посилаючись на приклад зі статті. Бере участь в дискусії про справедливість постулату.</p> <p>Формулює аргументи та</p>	<p>Обговорює прочитані твори, викладаючи свою думку щодо них, шукаючи аргументи на захист своєї думки.</p> <p>Удосконалення навичок аналізу, інтерпретації та оцінки текстів (література та культура).</p> <p>Розвиток польської журналістики в епоху позитивізму; її розмаїття тем і форм сучасного репортажу та рубрики – раціоналізм – розум як джерело пізнання світу. Наукове пізнання світу.</p> <p>Розуміє зміст прочитаних текстів, розпізнає їх різноманітні публіцистичні та художні жанри;</p> <p>Обговорює конфлікт цінностей, розуміє їх джерела і вказує способи їх представлення в літературі.</p> <p>Сприймає в позитивізмі народження нового способу мислення про державу та гроші і нове ставлення до людини праці,</p>
---------------------	--	---	---

4.	<p>програм. Особистісні моделі в польській післяповстанській дійсності.</p> <p>Публіцистика з виразно програмним, позитивістським характером</p> <p>Болеслав Прус “Ескіз програми в умовах сучасного розвитку суспільства – ілюстрація гасла органічної праці. Процвітання особистості, гармонійність дій, корисність - умови суспільного розвитку.</p> <p>Позитивісти і романтики. Вплив «молодих», звинувачення «старих» на адресу позитивістів та їх відповідь.</p> <p>Протистояння конфлікту із суперечкою романтиків і класиків. Літературна програма польського позитивізму. Нові жанри: стаття, хроніка, подорожній лист. Езопова мова. Постулат суспільної корисності, поворот до прози.</p> <p>Нови жанр- фейлетон (стаття). Б. Прус "Без назви" (уривок з хроніки)</p> <p>В. Писарська «Перед тим, як почати писати»</p> <p>Фейлетони Пруса.</p> <p>Розділ VII Позитивістська новела</p> <p>Власне новела, новела-оповідання.</p> <p>Тематика новел: тяжка доля сільської дитини та бідняків, Здобуття освіти, низова праця, соціальна нерівність, єврейська проблема. Портрети героїв – контраст,</p>	<p>контраргументи сторін спору. Полемізує з тезами А. Свентоховського або підтверджує їх.</p> <p>На основі самостійного прочитання подає відомості про статті Б. Пруса чи подорожні листи Г. Сенкевича. Конспектує в різних формах.</p> <p>Визначає свою позицію щодо обов'язків художника та його роботи. Бере участь у дискусії (за чи проти) про суспільно корисне мистецтво. Аналізує вплив месіанства на свідомість поляків у минулому та сьогодні.</p> <p>Знає терміни: стаття, літописне оповідання-хроніка. Характеризує героїв статті.</p> <p>Аналізує тему, стиль, мову. Визначає особливості колонок. Редагує статтю.</p> <p>Пригадує зміст новел, вивчених у попередніх класах. Характеризує героя, розігруючи його роль.</p>	<p>пізнання позитивістської генези соціології</p> <p>Пізнає світ різноманітних кіл традиції – польської, європейської, світової;</p> <p>Проаналізовано визнані мовні, стилістичні та композиційні засоби та визначено їх функції.</p> <p>Натхненні роздуми над особливо важливими проблемами світу, людини, цивілізації та культури.</p> <p>Природа і мистецтво як джерело вражень і можливості втекти від світу.</p> <p>Поглиблення знань про єврейське питання в Польщі наприкінці XIX – на початку XX ст., усвідомлення складності польсько-єврейських відносин, вивчення понять, важливих для розуміння релігії та культури євреїв.</p> <p>Сприйняття в новелах важливих цінностей для формування свого ставлення до світу.</p>
----	--	---	---

<p>ідеалізація. Героїзм повстанців, апофеоз подвигу. Бачення майбутнього. Тлумачення назви.</p> <p>Еліза Ожешкова "Gloria victis"</p> <p>Антропоморфізм новел. Універсальність змісту. Особливості побудови оповіді.</p> <p>Репродукція А. Гротгера "Пуща" із серії "Литва"</p> <p>Марія Конопницька «Гданський Мендель»</p> <p>Єврейська тематика в літературі. Психологічний портрет Менделя. Ставлення поляків до євреїв. Ідея пісні. Література над національними поділами, проти ксенофобії.</p> <p>«Милосердя ради»</p> <p>Славні цілі та справжні цілі діяльності мешканців. Теорія у виступі консультанта та практика торгів. Трагічна доля головного героя. Роль наслідування Кунзлем Христа.</p> <p>Болеслав Прус "Безрукавка"</p> <p>Класична конструкція новели - «теорія сокола».</p> <p>Зображення почуттів подружжя - брехня в ім'я любові, обман хворого. Песимістична картина світу і надія у фіналі новели.</p> <p>Генрик Сенкевич «Ескізи деревним вугіллям»</p> <p>Негативні явища в суспільному житті. Трагічна доля родини.</p>	<p>Пояснює функцію діалогу (історія) і вітру (природа). Інтерпретує задум автора. Вказує на особливості стилю та мови (пафос, емоційність, ліризм, настроєвість, поетичність).</p> <p>Живописний образ порівнює з поетичним.</p> <p>Аналізує спосіб побудови літературного портрета. П Порівнює розум і менталітет Менделя і годинникаря. В описі повстання знаходить елементи езопівської мови.</p> <p>Розкриває зв'язок між новелою та позитивістською програмою. Пояснює терміни: перифраза, ксенофобія, алюзія, езопівська мова.</p> <p>Характеризує героїв у світлі мов. Виявляє елементи стилю. Самостійно інтерпретує фінал і назву. Висуває гіпотезу про місце дії. Бере участь в дискусії: Чи може брехня бути цінністю? Відстоює свою позицію, аргументує факти. Наводить приклади інших відомих новел, побудованих за «теорією сокола» Аналізує новелу, помічаючи ліризм і гумор. Коротко викладає основний сюжет.</p> <p>Осмилює долі героїв в історичному контексті твору.</p> <p>Визначає різні способи індивідуалізації персонажа</p>	<p>Звернення до проблемної ситуації у творі, вказівка моральних посилів Формування ставлення поваги до традицій і культури свого та інших народів, толерантності та поваги до інших людей.</p> <p>Формування особистої культури готовності до ініціативи для запобігання будь-якій дискримінації.</p> <p>Використовувати знання для визначення та вирішення проблем, а також формулювати висновки щодо соціальних проблем.</p> <p>Натхненні роздуми над особливо важливими проблемами світу, людини, цивілізації та культури.</p> <p>Стимулювання та розвиток гуманних цінностей</p> <p>Формування почуття цінності та створення системи цінностей, виховання потреби прагнути власного особистісного розвитку.</p>
---	---	---

4.	<p>Песимізм, чорна картина реальності. Індивідуалізація персонажа. Трагічне і комічне. Варіантність новели: вільна композиція, відступи та епізоди.</p> <p>Розділ VIII</p> <p>Позитивізм — епоха повісті</p> <p>Еліза Ожешкова</p> <p>«Над Німаном»</p> <p>Час і простір у романі. Характеристика мешканців садиби та затоку. Позитивістська трудова етика. Патріотичний, соціально-моральний вимір роману. Два плани часу. Помістя та господарська частина. Праця - мірило цінності людини. Навчання про минуле - функція двох могила Сімейні конфлікти (чоловік - дружина, батьки - діти). Реалістичність роману. Оцінка романтичного минулого: висміювання моделей ставлення (Емілія, Зигмунт), ідеалізація повстання 1863р. Поглиблення демократії та культури праці як джерела часу чи цивілізації.</p> <p>Фільм «Над Німаном» реж З. Кузьмінського. Роман і фільм.</p>	<p>Творчі роботи</p> <p>1. Як письменники-позитивісти закликають до боротьби з бідною й нещастям?</p> <p>2. Єврейська проблема та рівноправність національних меншин.</p> <p>Виявляє зв'язки між повістю Е. Ожешкової та епопеєю А. Міцкевича. Коментує анахронізм бачення світу. Аналізує описи двох могил (символіка, роль природи). Працює з текстом, виявляючи аргументи героїв та аналізуючи їхні мовні портрети. Розпізнає способи розмови про Повстання (замовчування, натяки, перифрази). Виявляє авторські тези та доводить їх шляхом посилання на текст.</p> <p>Висловлює свою думку про екранізацію.</p>	<p>Сприйняття національних і загальнолюдських цінностей у текстах.</p> <p>Розуміння зв'язку між звичаями та почуттям моралі суспільства та прихильністю до власних культурних традицій.</p> <p>Формування ставлення чесності, надійності, відповідальності, наполегливості, поваги до праці та інших.</p> <p>Аналіз причин емоційного сприйняття роману Генрика Сенкевича. Знайомство з баченням історії Сенкевича та його побачення в романі (міфологізація минулого Польщі).</p> <p>Поглиблено знати специфіку творів різних видів мистецтва: літератури, живопису, кіно.</p> <p>Порівняння екранізації з літературним твором, удосконалення навичок написання кінорецензії</p>
5.	<p>Генрик Сенкевич "Потоп"</p> <p>Історичний роман - поєднання вальтерскоттівського типу і документалістики.</p>	<p>Пояснює зміст заключного вислову Заглови в контексті тенденцій «Трилогії».</p> <p>Працює з текстом у групах для характеристики колективного</p>	<p>Подаючи інформацію про людину та історію, представляє моделі, гідні наслідування. Сприйняття національних і загальнолюдських цінностей у текстах.</p>

<p>Романтично-пригодницька тема в романі.</p> <p>«Потоп» як синкретичний твір Джерела та історія написання твору.</p> <p>Ставлення різних верств суспільства до шведського вторгнення та послідовність подій. Оцінка причин поразки Речі Посполитої. Реконструкція історії чи оптимістичний національний міф? Оцінка сарматизму.</p> <p>Способи створення героїв. Анджей Кміціц як взірць для поляка. Онуфрій Заглоба як синтез рис польської шляхти. Вплив літературних схем на форму персонажів. Проблеми, пов'язані з екранізацією історичних романів.</p> <p>Екранізації історичних романів Генрика Сенкевича "Потоп", «Вогнем і мечем» реж. Є. Гофмана, "Quo vadis" реж. Я. Кавалеровича</p> <p>Історія Польщі в картинах. Тенденції «втіхи серця» в живописі Я. Матейка.</p> <p>Ян Матейко "Станчик"</p> <p>В. Коссак "Ольшинка Гроховська"</p> <p>Тези В. Гомбровича про роль роману Генрика Сенкевича. "Сенкевич"</p> <p>Посилання на європейський позитивізм.</p>	<p>героя.</p> <p>За допомогою фахової літератури вивчає бачення історії Сенкевичем.</p> <p>Показано позитивні та негативні сторони сарматизму.</p> <p>Порівнює характери Кміціца і Сопліци, вказуючи на спільні та відмінні риси.</p> <p>Виявляє казкові, гомерівські, романтичні та лицарські елементи в побудові персонажів.</p> <p>Шукає гомерівські порівняння та інші засоби.</p> <p>Висловлює свою думку про фільми. Оцінює екранізацію – вдалу, невдалу. Використовує поняття, пов'язані з фільмом.</p> <p>Розрізняє подібність між літературним, живописним баченням та кінобаченням. Аналізує образ, враховуючи техніку живопису, композицію, кольорову гаму, роль світла. Досліджує ідею та функцію образів.</p> <p>Полемізує з В. Гомбровичем, використовуючи фактичні аргументи. Досліджує читацьку аудиторію романів Г. Сенкевича сьогодні (анкета, аналіз даних бібліотеки).</p>	<p>Поважає традиції культури, може самостійно оцінити її досягнення.</p> <p>Турбота про власний духовний, соціальний та інтелектуальний розвиток; сприйняття патріотичних і демократичних ідей.</p> <p>Показано культуру як багатовимірну, різноманітну сферу, в якій тексти вступають у діалог один з одним, розкриваючи значення, що є результатом міжтекстових колізій.</p> <p>Рефлексії, пов'язані зі сприйняттям і розумінням різних культурних текстів (літературних творів, живопису, кіно, театральних вистав, архітектурних і музичних творів).</p> <p>Мова як засіб спілкування, який також передає образ світу, що міститься в художньому тексті, висловлюваннях і текстах учнів, свідоме формування власного життя, розуміння навколишньої дійсності, вміння вступати в діалог з іншими.</p> <p>Поглиблення знань і систематизація завдяки зіставленню спостережень після прочитаного,</p>
--	--	--

2.	<p>Гоноре де Бальзак «Батько Горіо» - тема боротьби добра і зла в людському світі.</p> <p>Функція опису гостяного будинку, правила життя мікроспільноти, характеристики героїв. Вивчення особистості. драма батько. Горіо - злочинець і жертва своїх дій. Кар'єра Растіньяка, внутрішня еволюція персонажа. Етичні та моральні цінності та культ грошей і соціального прогресу.</p> <p>Місце твору в циклі «Людська комедія»</p> <p>Постулат реалізму - нова спроба опису світу. Роман – дзеркало, повість – дрібка дзеркала. Вимоги до соціально-морального роману.</p> <p>Г. Курбе «Доброго ранку, містере Курбе» Реалізм у живописі.</p>	<p>Знає біографію письменника.</p> <p>Аналізує опис гостинного будинку та його мешканців.</p> <p>Характеризує героїв. Аналізує ситуації між батьком і дочкою з точки зору боротьби добра і зла, молодості і старості. Обговорює різні аспекти кар'єри в 19 столітті та сьогодні. Самостійно розробляє письмову проблему: Ілюзія та розчарування в житті героїв Г. Бальзака. Розбирає розповідь в описовому уривку. Пояснює ознаки реалістичного роману. Помічає відповідність п'єс між художнім текстом і образом.</p>	<p>висновків і інтерпретацій з інтерпретаціями інших.</p> <p>Знайомство з різноманітними історичними та культурними фактами, необхідними для розуміння художнього тексту та прочитання його змісту.</p> <p>Свідоме порівняння різних культурних текстів, літературних і нелітературних, щоб прочитати їхні взаємні стосунки, визначити схожість чи відмінність між ними.</p>
2.	<p>Болеслав Прус "Фараон"</p> <p>Проблеми психології влади та управління. Дія розгортається в стародавньому Єгипті. Історіософсько-політичний роман. Загальнолюдські цінності, що поєднують стародавні цивілізації з сучасними.</p> <p>Порівняння роману з фільмом</p> <p>Фільм «Фараон» реж. Я. Кавалеровича</p> <p>Посилання на європейський позитивізм.</p>	<p>Розповідає про тему твору, яка стосується психології влади та управління. Прослідковує перебіг подій, який доводить, що прогрес в історії відбувається, незважаючи на поразки окремих людей. Характеризує Рамзеса XIII.</p> <p>Аналізує специфіку фільму.</p>	

1.	<p>Гюстав Флобер «Мадам Боварі»</p> <p>Сентиментальне виховання Емми. Поетія мрій і проза життя.</p>	<p>Характеризує головну героїню роману Емму Боварі. Знає, що означає термін боваризм. Визначає ставлення письменника до створеного ним персонажа.</p>	<p>Підвищення рівня обізнаності через бесіду та обговорення щодо існування різноманітних тенденцій у сучасній культурі та допомога у визначенні їх пріоритетів.</p> <p>Виховувати позицію активної участі в житті суспільства.</p>
1.	<p>Еміль Золя «Жерміналь» (уривки)</p> <p>Пролетарська проблематика у творі. Особливості натуралізму як літературної течії. Європейські зразки натуралізму: Г. Флобер, Е. Золя. Характеристика пролетарського середовища і буржуазії. Страйк як символічне бачення кращого майбутнього, яке має бути створене через пролетарську революцію.</p>	<p>Перелічує детермінанти натуралістичної течії. Розпізнає елементи натуралізму в прочитаному тексті. Перекладає назву твору. Характеризує Стефана Лотьє та оцінює його поведінку.</p> <p>Індивідуально працює з текстом (фрагментами). Працює в групі, характеризує вказаного героя. Синтезує повідомлення з метою реконструкції образу соціальної групи. Інтерпретує кінцівки роману. Формулює запитання, на які спробував відповісти Б. Прус.</p>	<p>Формування настроїв чесності, благонадійності, відповідальності, наполегливості, поваги до інших.</p>
6.	<p>Болеслав Прус "Лялька"</p> <p>Інноваційна структура твору. Зображення структури сучасного суспільства, становища та трансформації соціальних верств.</p> <p>Чудова історія кохання. Думки учнів про роман. Теми і проблеми у творі. Портрет Ізабелі: індивідуальні та типові риси аристократки. Портрет Вокульського: біографія, аналіз складної особистості, роль любові, плюси і мінуси кар'єри. Три покоління ідеалістів. Образ соціальних середовищ, їх представників. Особливості реалістичного роману. Жецький як гуморист, оповідач, критичний оглядач і філософ.</p> <p>Рейтинг персонажа. Образ євреїв у романі.</p>	<p>Готує і проводить класний конкурс: «А хто це сказав?», визначає поняття: сюжет, дія, спогад, ілюзія, розчарування, суб'єктивний оповідач, аукторіальний оповідач, особистий оповідач.</p> <p>На основі репродукцій показує картину соціального середовища, пояснює реалії повсякденного життя робітничого класу.</p> <p>Творчі роботи 1. На прикладі одного головного героя в «Ляльці» Б. Пруса характеризує героїв реалістичного роману. 2. Доведіть, що Е. Ожешкова в «Над Німном» показує характери людей різного віку, походження та матеріального</p>	<p>Розуміння різноманітних текстів культури (літературний твір, картина).</p>

	<p>репродукції: А. Геримський «Єврейка з лимонами»</p>	<p>стану. 3. Чому романи Г. Сенкевича стали бестселером? (На прикладі роману «Потоп».) 4. Які висновки про хід історії — песимістичні чи оптимістичні — містить роман Б. Пруса про правителя Єгипту?</p>	
4.	<p>Розділ ІХ Поезія непоетичних часів Програмне бачення «ніроetic dobi». Любовна лірика А. Асника.</p> <p>Адам Асник «Сонет ХІІІ», «До молодих» «Ах, що я відчуваю»</p> <p>Вічно живи хвилину. Надихаюча роль традиції.</p> <p>Роль видатних особистостей. Національні досягнення - багато поколінь. Погляди, моделі та позитивістські установки в поезії. Зв'язок з романтизмом.</p> <p>Відносність будь-якої ідеї, що проходить як необоротний процес.</p> <p>Любов як руйнівне почуття. Любовна невдача масштабів величезної катастрофи стає причиною втрати мрії, стресу почуття смутку. Лірика, що відсилає до романтичної традиції. Інтимна лірика.</p> <p>Марія Конопницька «У Вероні», "Кухоль" На основі романтичної традиції. Шекспірівська тема. Зразок інтимної лірики. Історія кухні, що володіє чарівною силою.</p>	<p>Формулює тези у вигляді еквівалентів багатих за змістом речень. Вказує на особливості поезики, передусім дискурсивність і розмовність.</p> <p>Самостійно аналізує вірш. Редагує тлумачний і порівняльний вислів («До молодих» проти «Оди до молодості»).</p> <p>Відшукує у тексті місця, де йдеться про декадентські настрої. Визначає тональність вірша і підкріплює своє твердження цитатами з вірша.</p> <p>Пригадує відомі ліричні твори поета. Порівнює два кадри легенди про кохання Ромео і Джульєтти. Шукає різні культурні тексти, навіяні історією закоханих. Розповідає зміст вірша про нещасливе кохання. Визначає функцію звичайного предмета, який нагадує найпрекрасніші моменти життя двох людей, які колись кохали одне одного.</p> <p>Творча робота 1. Використовуючи історико-естетичні критерії, спробуйте охарактеризувати поезію, створену в період позитивізму. 2. Людина в поезії Адама Асника.</p>	<p>Показ способів побудови міжкультурних зв'язків шляхом заохочення толерантності та відкритості до зустрічі з іншими.</p> <p>Використання під час аналізу літературного твору у функціональному вигляді основних понять поезики.</p> <p>Розуміння прочитаних текстів на буквальному, метафоричному та символічному рівнях.</p> <p>Усвідомлене використання Інтернету як джерела інформації, корисної для розробки тем, а не як джерела готових робіт.</p> <p>Читання складних текстів, проникливе і рефлексивне сприйняття їх за змістом і мовою.</p>

Твори напам'ять

Адам Міцкевич — „Ода до молодості”, один сонет на вибір
Юліуш Словацький — „Заповіт мій”
Вікентій Поль — „Пісня про нашу землю” (фрагмент)
Адам Асник — „До молодих”
Марія Конопницька — „Кухоль”
На вибір уривок прозового твору.

Додаткова література (твори, призначені для самостійного читання учнями)

Адам Міцкевич — “Балади і романси” (вибране), “Пращури”, „Кримські сонети” (вибране), „Конрад Валенрод”, „Пан Тадеуш”, „Лозанські лірики” (одна поезія на вибір), „Целяблю”, Книги польського народу і польської прощі (біблійна проза)
Юліуш Словацький — „Лірики” („Заповіт мій”, „Роз'єднання”, „Рим”, „Огнистий ангел”), „Гімн”, „Грїб Агамемнона”, “Ода до свободи”, „Кордіан”, „Беньовський”, „Мандрівка до Святої Землі (фрагменти), „Вїїзд до Неаполя” (уривок).
Зигмунт Красінський — „Не-Божественна комедія”, „Псалом віри”
Олександр Фредро — „Дівочі присяги”
Кіпріан Каміль Норвід — „Що ти зробив Афїнам, Сократесе”, “Фортепїан Шопена”, „У Веронї”, „Траурна трибуна пам'ятї — рапсодїя”, „Vade tecum” („Маючи оплесками ...”, „До читача”)
Юзеф Богдан Залевський — „Думка Мазепи”
Северин Гошинський — „Канївський замок” (фрагменти)
Антонї Мальчевський — „Марія” (фрагменти)
Вінценти Поль — „Пісня про нашу землю”
Владислав Сирокомля — „Лялька”
Теофіл Лернатович — „Золотий кухоль”
Корнель Уейський — „Марафон”
Юзеф Ігнаци Крашевський — „Уляна” (фрагменти)
Йоган Вольфганг Гете — „Терпїння молодого Вертера”, „Фауст”
Жордж Гордон Байрон — “Гяур”
Оноре де Бальзак — „Батько Горїо”
Емїль Золя — „Жерміналь” (фрагменти)
Еліза Ожешкова — „Gloria victis”, „Над Німаном”
Марія Конопницька — „Мендель Гданський”, „Милосердя ради” „Віршї” („У Веронї”, „Кухоль”)
Болеслав Прус — „Безрукавка”, „Фараон”, „Лялька”, “З легенд Давнього Єгїпту”
Генріх Сенкевич — „Нариси вуглем”, „Потоп”, „Вогнем і мечем”, „Quo vadis”
В. Гомбрович — „Сенкевич”
Адам Асник — „Лїрика” (До молодих”, „Сонет XIII”, „Ах, як менї сумно

Навчальний матеріал (репродукції, фільми)

Репродукції:

Філіп Ранг — „Нас троє”
П'єр-Поль Прудон — „Жозефіна Мальмазонська”
Йоган Генрі Фюслі — „Жахїття”
Вільям Блейк — „Ангел добра і дух зла, що борються за дитину”
Валентин Ванькович — „Портрет Адама Міцкевича на Юдаг-горї”
Мацей Гашинський — „Словацький на пірамідах”
Гаспар Давид Фрїдрїх — „Мандрівник”
Леон Вичулковський — „Курган в Україні”

Юзеф Хелмонський — „Козак на коні”
Густав Курберт — „Добрий день, пане Курберт”
Артур Гротгер — „Луца”
Генрих Семирадський — „Drice християнська”, „Походження Нерона”
Ян Матейко — „Станчик”
Войцех Коссак — „Ольшинка Гроховська”
Александр Геримський — „Єврейка з цитринами”

Фільми:

„Пан Тадеуш” — реж. А. Вайда
„Над Німаном” — реж. З. Кузьмінський
„Потоп”, „ Вогнем і мечем” — реж. Є. Гофман
„Qvo vadis”, „Фараон” — реж. Є. Кавалерович

ОСНОВНІ ВИДИ УСНИХ ТА ПИСЬМОВИХ РОБІТ З ЛІТЕРАТУРИ У 10 КЛАСІ

Виразне читання літературних творів.

Складання плану самостійного усного та письмового висловлювання.

Коментування фрагментів літературних творів.

Усний і письмовий твір-розгляд проблематики відредагованого твору (включаючи індивідуальну, порівняльну, групову характеристики), а також твір-дисертація за відредагованим журналістським твором.

Участь у діалозі під час обговорення літературного твору.

План і тези літературно-критичної статті.

Реферат, читання, презентація, проект на літературну тему (за одним або кількома джерелами).

Відгук про прочитану книгу, переглянутий фільм, телепередачу, виставу (з мотивацією свого ставлення до героїв і подій твору).

ВИМОГИ ДО ОСНОВНИХ ЗНАНЬ І УМІННЯ УЧНІВ 10 КЛАСУ

Учні повинні знати:

- важливі факти з життя і творчості письменників, яких ми зустрічаємо;
- сюжет, властивості композиції, образні системи вивчених творів;
- оцінка творів у літературно-критичних статтях;
- основні ознаки понять: художній образ, літературний вид, романтизм, реалізм, позитивізм, реалістичний, історичний, моральний, психологічний роман, драматичний конфлікт, індивідуальний стиль письменника, поняття, пов'язані з добою романтизму та позитивізму.
- тексти, запропоновані програмою для запам'ятовування.

Студенти повинні вміти:

- аналізувати опрацьований твір з урахуванням його художньої самобутності;
- виразно читати літературний твір;
- визначати приналежність твору до літературного роду (епосу, лірики, драми);
- показати головну тему твору;
- визначати ідейно-художню роль елементів сюжету, композиції, системи образів і мовних художніх засобів;
- коментувати фрагменти (епізоди, сцени) художнього тексту, висловлюючи своє ставлення до викладеного змісту;
- обґрунтовувати своє ставлення до твору та героїв;

- брати участь у діалозі під час обговорення окремого літературного твору;
- підготувати інформацію, реферат, читання, презентацію, проект на літературну тему, спираючись на одне або декілька джерел;
- напишіть рецензію на прочитану книгу, а також на художній твір, пов'язаний з літературою.

11 КЛАС

(70 годин на рік; 2 години на тиждень;
4 резервні години)

Кількість год.	Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учня	Освітні стежки
1 год.	<p>Вступ</p> <p>Вплив Молодої Європи на виникнення доби Молодої Польщі</p> <p>Антипозитивістський прорив Часові рамки. Почуття цивілізованості та культури. Філософські джерела - погляди А. Шопенгауера, Ф.В. Ніцше, Х. Бергсона.</p> <p>Життєві основи декадентства, модерністського бунту, індивідуалізму.</p>	<p>Аналізує співвідношення між романтичним і модерністським світоглядом.</p> <p>Знає терміни: модернізм, неоромантизм, шопенгауеризм, бергсонізм, ніцшеанство.</p>	<p>Набуття інтелектуальної зрілості проявляється у свідомому використанні знань про літературу та культуру в інтерпретації літературних творів та в рецепції культурних текстів.</p>
	ДОБА МОЛОДОЇ ПОЛЬЩІ		
3.	<p>Розділ І</p> <p>Маніфести Молодої Польщі.</p> <p>Апологія мистецтва, конфлікт між художником і міщанином. Відродження романтичних тенденцій.</p> <p>А. Гурський „Молода Польща”</p> <p>С. Пшибишевський „Confiteor”</p> <p>Програма символічного мистецтва. Символ і алегорія. Суперечка про «національне» мистецтво в часи банкрутства та ідея революції цінностей</p>	<p>Зачитує основні тези в окремих маніфестах.</p> <p>Відбирає найважливіші думки і тлумачить їх.</p> <p>Шукає філософські натхнення для поглядів С. Пшибишевського.</p> <p>Аналізує лексику та стиль маніфесту, виявляє елементи біблійної стилізації.</p> <p>Бере участь у дискусії про функцію мистецтва за часів романтизму, позитивізму та модернізму.</p>	<p>Систематизація знань про початки епохи на межі ХІХ-ХХ ст. що дозволяє зрозуміти історичну, соціальну та художню реальність «прекрасних часів».</p>
	<p>Від соціального життя та утилітаризму до життя індивідуальної душі та</p>	<p>Обговорює справедливість тез Молодопольські критики.</p>	<p>Презентація музейних колекцій на мультимедійних дисках - мистецтво</p>

<p>естетизму. Постулат необмеженої свободи митця «мистецтво для мистецтва». Імпресіонізм, символізм, експресіонізм у мистецтві та живописі.</p> <p><i>Репродукції картин:</i></p> <p>В. Подковінський „В городі”</p> <p>Е. Мунк, „Дівчата на мості”</p> <p>К. Моне „Імпресія сходу сонця”,</p> <p>Є. Панкевич „Квітковий базар у Парижі”</p> <p>Є. Мальчевський „Меланхолія”</p> <p>А. Гутнікевич „Головні мотиви і лінії мистецтва модернізму”</p> <p>Імпресіонізм, символізм, експресіонізм – нові напрями в образотворчому мистецтві. Видатні митці та їхні досягнення. Вплив образотворчого мистецтва на літературу. Інтерес модерну до мотивів фауни і флори. Жіночі портрети.</p> <p>Нові явища художньої та літературної культури.</p> <p>Т. Бой-Желенський „Про дуже нечемну літературу”,</p> <p>„Циган-незнайомец”</p> <p>В. Берент „Порохно” (фрагменти)</p> <p>Арт-богема, літературне кафе, кабаре.</p>	<p>Аналізує вибрані тексти масової культури.</p> <p>Редагує есе про функцію мистецтва в минулому та сьогодні.</p> <p>Обговорює завдання мистецтва: автономію та естетизм або соціальну корисність.</p> <p>Пояснює терміни: символіка, мистецтво для мистецтва.</p> <p>Аналізує вказане відтворення зображення з урахуванням стилю.</p> <p>Додає діалог або сюжет персонажу та ситуації, зображеній на зображенні. Самостійно аналізує картину імпресіоніста.</p> <p>Читає текст з анотаціями. В аналізованих творах мистецтва він знаходить риси стилю модерн. Перелічує основні теми та теми мистецтва модернізму. Називає напрями живопису та на основі порівняння визначає їх завдання.</p> <p>Описує появу «літературного кафе».</p> <p>Вказує на імпресіоністичні елементи в описі танцю.</p> <p>Визначає богемне середовище і його нещадну «боротьбу з обивателем».</p> <p>Складає програму екскурсії</p>	<p>імпресіонізму та постімпресіонізму.</p> <p>Єдність мистецтва і науки, зв'язок людини з природою.</p> <p>Творчість студентів, формулювання та оцінка аргументів для обґрунтування власних поглядів.</p> <p>Аналіз живопису Яцека Мальчевського в контексті відомих творів.</p> <p>Натхненні роздуми над особливо важливими проблемами світу, людини, цивілізації та культури. Спонування до самостійного пошуку джерел знань.</p> <p>Розвиток умінь розпізнавати специфіку культурних текстів.</p> <p>Розвиток уміння збирати аргументи та конкретизувати власні погляди.</p>
---	--	---

	<p>Модерн у прикладному мистецтві. Народження польського кіно. Життя художника міжнародної богеми. Функція імпресіонізму в описі світу.</p>	<p>Краковом слідами молодопольської культури.</p> <p>Творчі роботи 1. На чиєму боці ви були б у суперечці між прихильниками «ліберального» та «службового» мистецтва? Обґрунтуйте свою позицію. 2. Чи є, на вашу думку, моральні категорії важливим критерієм оцінки літературного твору?</p>	
5.godz.	<p>Розділ II Поезія Молодої Польщі</p> <p>Поезія — свідчення настроїв кінця століття.</p> <p>К. Пшерва- Тетмаєр</p> <p>„Кінець XIX віку” „Не вірю в ніщо”</p> <p>Сповідь декадента. Запис свідомості людини кінця століття: відсутність сенсу і мети життя, криза цінностей та ідей, безсилля, відчай. Живописний еквівалент переживань – божевільний скульптор як творець і руйнівник. Апофеоз мистецтва. К. Пшерва- Тетмаєр „<i>Evviva l'arte</i>”</p> <p>Репродукція:</p> <p>Е. Окунь „Музика (Філістри)”</p> <p>Культ художника і мистецтво. Контраст між художником і обивателем. Гордість, жага слави творця. Мистецтво - єдина цінність для ідеалістів.</p> <p>Лірика пейзажу і настрою</p> <p>К. Пшерва- Тетмаєр „Мелодія нічних серпанків”</p>	<p>Перераховує засоби виразності й пояснює їхнє значення у вірші — принцип аналогії, прийом синестезії, музикальність вірша, психологізацію пейзажу, сакральність мови.</p> <p>Порівнює спосіб життя та форми бунтарства поетів-романтиків і модерністів.</p> <p>Аналізує образи у вірші як еквіваленти душевних станів</p> <p>Висловлює свою думку про становище поета у світі.</p> <p>Вивчає музичність тексту. Висуває гіпотези щодо читання символів, обґрунтовує їх. Шукає різноманітні прояви музикальності.</p> <p>Обговорює п'єсу.</p> <p>Інтерпретує тексти, формулюючи положення та висновки, що впливають з них.</p> <p>Шукає зв'язки між віршем і філософією епохи.</p> <p>Аналізує поему, розглядаючи виразників поезики імпресіонізму.</p>	<p>Уміння пояснювати роль символів у творах.</p> <p>Концепція природи у віршах К. Тетмаєра про Татри</p> <p>Формування уміння використовувати аргументи та деталі у власних поглядах.</p> <p>Аналіз образу Яцка Мальчевського у контексті вивчених творів.</p> <p>Відкриття на основі</p>

<p>Молода Польща- синтез мистецтв. Динаміка танцю туману. Синестезія в способі опису відчуттів. Атмосфера гіпнотичної закоханості. Музичність у сфері слова, зображення та звуку. Реєстрація відбитків. Лікувальна функція контакту з природою.</p> <p>Бачення Молодою Польщею смерті, нірвани та кохання.</p> <p>К. Пшерва- Тетмаєр „Гімн Нірвані”</p> <p>„Я, коли уста...”</p> <p>С. Кораб- Бжозовський „О, прийди”</p> <p>Картина:</p> <p>Є. Мальчевський „Смерть”</p> <p>У пошуках ліків від смутку і страждань. Форми ескапізму молодії Польщі. Зміни образу смерті в культурі (ознаки смерті в минулому і сьогодні). Молода польська еротика. Песимістична концепція еротичних переживань. Функція кохання в добу декадансу: прояв гедонізму, форма терапії.</p> <p>Модерністська поетика. Життєствердження, францисканство.</p> <p>Я. Каспрович „Куц дикої рожі у Темних Смирчинах”</p> <p>Імпресіоністична техніка зображення. Символіка гірських рослин. примхливість. Зв’язок пісень із кліматом епохи. Поезія простих, добрих почуттів. Згода з природним</p>	<p>Знає поняття: риторичне запитання, нірвана, контраст, імпресія, музикальність, синестезія.</p> <p>Інтерпретує вірші. Шукає зв’язки між літературним і візуальним образом смерті.</p> <p>Висловлюється усно й письмово. Обговорює проблему профанації в мистецтві, посилаючись на приклади сучасної культури (мода, образотворче мистецтво). Знає терміни: ескапізм, гедонізм.</p> <p>Розбирає рядок, як зазначено. Вивчає принцип циклу. Представляє реферат на тему «Татри в культурі Молодої Польщі»</p> <p>Перефразовує вірш, підкреслюючи негативне ставлення людей.</p> <p>Описує мову вираження, особливо дискурсивність.</p>	<p>художніх творів універсальних етичних та естетичних цінностей- елементи імпресіонізму у віршах.</p> <p>Мотив фольклору горян на основі творчості Я. Каспровича- думки з приводу прочитаних віршів.</p> <p>Розуміння впливу суспільних змін на вимоги до письменників.</p> <p>Прочитання складних текстів,</p> <p>Розуміння художніх текстів на рівні дослівному, переносному, символічному.</p> <p>Використання під час аналізу літературного твору основних понять з теорії літературознавства</p> <p>Розуміння плюсів і мінусів свободи слова, пошук у сучасних ЗМІ прикладів маніпуляції</p>
--	--	--

<p>устроєм світу. Концепція життя в душі християнського смирення та народного стоїцизму. Роль композиційної дужки. Образ Сатани як синтез протилежностей. Творчість експресіонізму проти біблійної традиції</p> <p>Антидекадентські заклики. Л. Стафф „Коваль” „Відхилимо раз ...”</p> <p>Портрет коваля. Символіка його ставлення. Постулат активного творчого впливу на власну долю.</p> <p>Зв'язок сонета з інтелектуальним кліматом епохи.</p> <p>Життєстверджувально-поетична програма. Л. Стафф „Життя без зіткнень”, „Передспів”, „Ars poetica”</p> <p>Рефлексія власного життя, баланс переживань.</p> <p>Згода зі світом, гармонія з природою. Класична життєва філософія - стоїчно - епікурейська установка. Звернення до античності та Відродження. францисканство. Поетична програма Л. Стаффа. Ставлення до адресата. Поетичні завдання.</p> <p>дебют Болеслава Лесьмана. „Уста й очі”, „Зелена година”</p> <p>Збочена еротика, підкреслення еквівалента любовної мрії, відчуття причетності до</p>	<p>Висуває інтерпретаційні гіпотези щодо символіки образу робочого коваля. Шукає філософські джерела створення сильної особистості.</p> <p>Характеризує і коментує ставлення поета. Знаходить алюзії до пісень Я.Кохановського, наслідуючи стиль поета. Він пише про: «Мудра людина...» Редагує рекомендації для молодих письменників за Л. Стаффом. Він порівнює програмні припущення Л. Стаффа та іншого поета, напр., Ю. Словацького.</p> <p>Розбирає зміст вірша. Шукає чуттєвий досвід, який є ключем до любовної ситуації у вірші. На прикладі вірша розповідає про ієрархію людських відчуттів і переживань.</p> <p>Шукає та пояснює поетичні</p>	<p>свободою слова, усвідомлення зв'язку між демократією і свободою слова у справі формування суспільних</p> <p>Побудова почуття цінності та створення системи цінностей, виховання потреби прагнути до власного особистісного розвитку. Героїчна етика честі, безсилля людини перед долею, ставлення в екстремальних ситуаціях, гідність.</p> <p>Сприйняття національних і загальнолюдських цінностей у текстах.</p>
--	--	--

<p>6.год.</p>	<p>природи. Туга загубитися в природі, здійснення людської мрії про безсмертя.</p> <p>Сатиричні вірші. Тадей Бой- Желенський „Про дуже нечемну польську літературу і про її журливу тітку”</p> <p>Розділ III Проза Молодої Польщі</p> <p>Європейські прозові зразки. Продовження реалізму (довідки). Модерністичні романи. Видатні митці та їхні досягнення. Поетика роману.</p> <p>Етичний абсолютизм Джозефа Конрада в романі „<i>Лорд Джим</i>”.</p> <p>Психологічний портрет Джима: ідеалізм, життєвий максималізм, безкомпромісність, мрійливість, незрілість. Героїчна етика честі, «туманний ідеал поведінки». Універсальна тема твору: безпорадність людини перед долею, ставлення в екстремальних ситуаціях, гідність.</p>	<p>прийоми, образи та лексику, зібрану з пародійною метою. У змісті поеми він перелічує культурні гасла, характерні для модерністської культури.</p> <p>Творчі роботи 1. Особливості модерністської поезії за творчістю Я. Каспровича, „<i>Кущ дикої рожі у Темних Смречинах</i>” 2. Письмове есе: «Мудра людина – це ...». Скористайтеся роздумами Л. Стаффа, уміщеними у поетичній програмі. 3. Як ви думаєте, чи Міріам Боровся з консервативними настроями і дотримувалася такого ж критицизму з усіма ознаками новаторства в мистецтві, яка тривала протягом всієї історії людства, актуальна і сьогодні – наведіть приклади, що підтверджують або заперечують цю тезу.</p> <p>Аналізує читати уривки творів, деталізувати проблематику, характеризувати героїв. Аналізує причини та наслідки поведінки героя. Оцінює поведінку персонажа. Бере участь у дискусії про ставлення молоді до світу та життя. Пояснює терміни: флешбек, проміжний наратив, складений нاراتив.</p> <p>Інтерпретує твір з урахуванням історико-літературного контексту. Подає пропозиції щодо читання символів. Порівнює реалізацію теми Січневого повстання у відомих творах.</p>	<p>Звернення до проблемної ситуації у творі, вказівка моральних посилів.</p> <p>Поглиблення роздумів про етичну цінність використання мови в аналізі та інтерпретації культурних текстів.</p> <p>Поглиблено знати специфіку творів різних видів мистецтва: літератури, живопису, кіно.</p> <p>Порівняння екранізації з літературним твором удосконалення навичок написання кінорецензії.</p> <p>Порівняння роману Реймонта з його екранізацією – формулювання висновків, оцінка, - дискусія на тему: соціальне служіння та особисте щастя</p> <p>Розуміння зв’язку між звичаями та почуттям моралі суспільства та</p>
---------------	---	--	---

<p>Побудова оповіді.</p> <p>Стефан Жеромський „Роз’ятрять нас круки, ворони”</p> <p>Шимон Вінрих як останній романтичний герой. Героїчне ставлення та дегероїзація сцени смерті. Натуралізм кульмінаційної сцени. Ворон і ворона як символ. Драматична картина повстання. Діагностика причин поразки — ідея твору.</p> <p>Фільм режисера Т. Хмелевського „Вірна ріка”</p> <p>Аналіз фрагмента фільму. Мета включення сцени з оповідання „Роз’ятрять нас...”.</p> <p>Означає, специфічне для фільму. Інші праці С. Жеромського на тему повстання.</p> <p>Образ міста.</p> <p>Владислав Станіслав Реймонт „Обітована земля” (фільм реж. А. Вайди)</p> <p>Життя в Лодзі та боротьба його мешканців за виживання. Троє друзів і конкурентів. Місто - організм-монстр. Барвисті та темні сторони міського існування. Тлумачення біблійної формули «земля обітована».</p> <p>Образ сільської громади.</p> <p>Владислав Станіслав Реймонт “Селяни” (“Осінь”)</p> <p>Композиція роману. Біологічний і сакральний час. Порядок сільського життя, ієрархія громади. Земля і праця як цінність. Індивідуальні та кластерні.</p>	<p>Аналізує роль індивідуальних виражальних засобів у фільмі.</p> <p>Викладає свої враження від контакту з кінотвором.</p> <p>Синтезує знання. Перегляд частин або всього фільму. Описує кадри та послідовності зображень, що характеризують ритм міського життя. Синтезує знання, досліджуючи ставлення до міста письменників 19 століття.</p> <p>Працює з підручником. Готує повідомлення, що є результатом його власних інтересів. Робить доповідь з індивідуального читання. Працює з текстом, висловлює судження та аргументує їх. Порівнює образи праці в романі В.С. Реймонта, Е. Ожешкової, С. Жеромського. Самостійно аналізує сцену загибелі Борині. Вивчає вплив різних естетичних течій на форму роману. Висуває гіпотези про якість нобелівського роману. Пояснює вплив поезики на прозу молоді Польщі, показує на прикладах риси імпресіоністичної</p>	<p>прихильністю до власних культурних традицій.</p> <p>Формування ставлення чесності, надійності, відповідальності, наполегливості, поваги до праці та інших.</p> <p>Констатація процесу зникнення самотності фольклору та гомогенізації культури з часом, формулювання думок щодо зникнення розмаїття культур і поширення масової культури.</p> <p>Аналіз засобів художнього зображення, використаних для опису весілля, врахування своєрідності весільного обряду в культурі. Помічати зміни у способі переживання свята, що відбуваються в суспільствах під впливом цивілізаційних змін.</p> <p>Вказівка на історичний,</p>
--	--	--

<p>5.</p>	<p>Три оповідачі. Діалектизація. Модерністичні впливи в реалістичному романі. Міфологізація селянського життя. Реалістичний і міфічний вимір персонажа. липня як <i>axis mundi</i>.</p> <p>Розділ IV</p> <p>Драма Молодої Польщі</p> <p>Польські драматичні шедеври. Концепція «великого театру» Станіслав Виспянський. Спектакль як синтез мистецтв. Символічна драма. Ідейний зміст драми. Лудоманія і декадентство в драмі.</p> <p>Станіслав Виспянський „Весілля”</p> <p>Прототипи дійових осіб, джерела драми. Поляків особистий портрет в I дії: Селяни та еліта. Реалістична побутова комедія. Дійові особи та візуальні в дії III: родовід та роль. Розбір С. Висп’янського із сучасниками у III дії: недосвідченість обидвох веств. Символи і риси драми.</p> <p>„Весілля” проти літературних традицій. Малярство і музика у драмі. Репродукції Є. Мальчевський „Хибне коло”</p> <p>Габрієля Запольська</p>	<p>поетики в романі. (суб’єктивізація знань про дійсність, суб’єктивізація оповіді, обмеження ролі сюжету, відкрита композиція, психологізм).</p> <p>Творчі роботи 1. Що ви думаєте про характер лікаря Юдима? Висловіть свою позицію щодо його переконань та ідеалів, а також способів дій і життєвих рішень. 2. В. С. Реймонт «Земля обітована» - місто, організм, чудовисько.</p> <p>Переказує зміст твору, що передає дивовижну силу символічно-фаталістичного настрою, атмосферу драматизму й напруги, закладених у статичній, майже нерухомій сценічній ситуації. Вказує на натуралістичні риси драми, підкреслює зображення трагічно безнадійного існування простих людей. Привертає увагу до мистецтва подання звичайних героїв, їхніх повсякденних справ у побутових подіях. Підкреслюється популярність цієї п’єси в репертуарі сучасних театрів і виправдовується це явище. Досліджує рідний контекст твору. Працює в групі, характеризуючи колективного героя, наприклад, селяни про себе, селяни про інтелігентів. Пояснить повідомлення наступних діалогів. Синтезує знання у формі есе: Чому не звучав золотий ріг у котеджі в Броновицях?</p> <p>Вивчити напам’ять вибрані цитати.</p> <p>Характеризує героїв. Зіткнення з поведінкою сучасної молоді.</p>	<p>соціальний, моральний і живописний контекст драми.</p> <p>Сприйняття різних можливостей прочитання символів, закладених у драмі.</p> <p>Сприйняття позачасу феномену <i>dulsczyzna</i> як подвійної моралі, одягненої в чесноту, спроба вказати на сучасну поведінку, що походить від ментальності пані Дульської.</p> <p>Спроба вказати сучасні фемм фатальних реалізацій у масовій культурі.</p> <p>*</p> <p>Показано культуру як багатовимірну, різноманітну сферу, в якій тексти вступають у діалог один з одним, розкриваючи значення, що є результатом міжтекстових колізій.</p> <p>Знайомство з думкою сучасного еколога про вплив технічного прогресу на зміни, що відбуваються в людині.</p> <p>Знайомство з різними поглядами</p>
-----------	--	---	--

<p>3.</p>	<p>„Моралність пані Дульської” як натуралістична драма Колтунська трагікомедія. Портрет сім’ї. Прояви „дульщици”, „колтунства”: образ героїні, стиль життя, одяг, інтер’єр. Скандал в порядному домі. Трагіфарс. Риси натуралістичної драми.</p> <p>ЛІТЕРАТУРА МІЖВОЄННОГО ПЕРІОДУ</p> <p>Розділ І</p> <p>Вплив європейського авангарду на появу польського поетичного авангарду.</p> <p>Револуція в мистецтві та культурі.</p> <p>Репродукції: „Діви з Авіньйона” П. Пікассо. “Над Вітебськом” М. Шагала</p> <p>Джерела та функції авангардного мистецтва. Кубістична революція в живописі. Нові течії в мистецтві та літературі, їх представники.</p> <p>Вивільнена уява сюрреалізму. Французький поетичний авангард – Г. Аполінер</p> <p>К. Рудзінська „Авангард і масова культура”</p> <p>Мистецтво як вираження</p>	<p>Описує портрети сучасних Дульських.</p> <p>Творчі роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Різні персонажі - символи драми «Молода Польща». 2. Анекдотичне походження драми „Весілля”. 3. Чи могли б ви образ Мальчевського назвати „танцем чубатих”, а драму С. Висп’янського „Хибним колом”? <p>Обґрунтуйте своє твердження.</p> <p>Пояснює термін авангард. Готує презентацію одного напрямку на основі традиційних і сучасних джерел інформації.</p> <p>Висловлює власні переживання та думки, що виникли в результаті контакту з мистецтвом.</p> <p>Дає визначення термінів: кубізм, футуризм, дадаїзм, сюрреалізм, колаж, асамбляж, декаляж, фротаж, реклама, фумаж.</p> <p>Оцінює значення нових явищ для культури.</p> <p>Твір авангардного мистецтва він трактує як вираження підсвідомого змісту.</p> <p>Показує відмінні риси сюрреалізму (надреалізму) в літературі та образотворчому мистецтві.</p> <p>Описує обраний образ, помічаючи поєднання реалізму з</p>	<p>на сучасне мистецтво та свободу художнього вираження. Пошук відповідей на питання, чого ми сьогодні очікуємо від митця та чи повинен митець користуватися повною свободою вираження.</p> <p>Рефлексії, пов’язані зі сприйняттям і розумінням різних культурних текстів (літературних творів, живопису, кіно, театральних вистав, архітектурних і музичних творів).</p> <p>Побудова аксіологічної системи, сприйняття різноманітних можливостей інтерпретації тексту.</p> <p>Розвивати вміння працювати з текстом і використовувати цитати, об’єктивно оцінювати персонажів, помічати умови поведінки особистості, розміщувати героїв у їхньому оточенні.</p> <p>Визнання зв’язку між звичаями (і почуття моралі) суспільства та прихильність до</p>
-----------	---	---	--

<p>несвідомого змісту.</p> <p>Футуризм як новий напрям у літературі.</p> <p>Ф.Т. Марінетті “Маніфест футуризму”</p> <p>Повстання італійських футуристів. Футуристичне бачення історії мистецтва.</p> <p>Новаторська оповідь у романі</p> <p>Марселя Пруста “У пошуках втраченого часу” (фрагменти)</p> <p>Роман складається із семи томів і характеризується знаменитими «прустівськими», або дуже довгими реченнями.</p> <p>Провокації польських футуристів.</p> <p>Картина: Е. Окунь „Ми і війна”</p> <p>С. Млодоженець „XX вік”</p> <p>Б. Ясенський „Втомив мене язик”</p> <p>А. Ватт „Життя”</p> <p>Свобода митців у відродженій Польщі, пошук нових тем і нової мови. Програма італійських футуристів і декларація польських художників.</p> <p>Симптоми 20 століття за С. Млодоженцем — телеграфний опис змін у техніці та культурі, бачення індивідуального та суспільного життя. Нова мова поезії Б. Ясенського і А. Ватта.</p>	<p>психоделічним баченням. На основі маніфесту Марінетті визначає особливості футуристичного мистецтва та завдання митця. Розповідає на тему футуристичного бачення історії мистецтва та культури. Аналізує елементи футуристичного бунту проти існуючої культури та нові об’єкти захоплення, вказані футуристами. Пояснює терміни: егофутуризм, кубофутуризм. Розповідає про світ, поданого психікою оповідача; час перебігу подій не відіграє найважливішу роль, лише хід думок. Обговорює лінії роботи та знаходить їх.</p> <p>Описує та інтерпретує зображення як новий погляд на тему війни. Вивчає мовний образ сучасного світу, аналізуючи неологізми. Вказує на різноманітні способи досягнення виразності у віршах.</p> <p>Аналізує наслідки вступу «Футуристична орфографія». Коментує футуристичний правопис як елемент бунту проти традиції.</p> <p>Розповідає про скандал і провокацію як спосіб появи на світ митець на ринку. Згадує нові теми футуристичної поезії (наприклад, технічні винаходи, кіно, масова культура, повсякденне життя). Коментує прояви скандальності та провокації у футуристичній поезії. Працює в групі з текстом, формулою дотримання прав та обов’язків художника, принципи футуристичного мистецтва, концепція художнього твору.</p>	<p>власних культурних традицій</p> <p>Творчість студентів, формулювання та оцінка аргументів для обґрунтування власних поглядів.</p> <p>Здатність використовувати знання наукового характеру для визначення та вирішення проблем, а також формулювати висновки на основі емпіричних спостережень про суспільство</p> <p>Натхненні роздуми над особливо важливими проблемами світу, людини, цивілізації та культури.</p> <p>Спонування до самостійного пошуку джерел знань.</p>
---	---	--

<p>Морально-літературний скандал.</p> <p>Контестація та формальний експеримент.</p> <p>Б. Ясенський „Маніфест щодо футуристичної поезії”</p> <p>Специфіка польського футуризму на тлі італійських гасел. Відхід від високої, офіційної культури і захоплення примітивізмом. Нігілістичний бунт і ціннісні постулати.</p> <p>Б. Ясенський „Черевик у кишенці”</p> <p>Непоследовність у реалізації футуристичної програми. Зухвалість молодості та пиха нібито генія футуриста. Провокаційні заяви про порушення традицій.</p> <p>Конструктивізм у поезії Краківського Авангарду.</p> <p>Т. Пейрер „Пункт виходу”</p> <p>Й. Пшибось „Ехо” „Від ’їзд” „Notre Dame”</p> <p>Репродукція:</p> <p>К. Кобро-Стшемінська „Просторова композиція”</p> <p>Творці та програма Краківської групи. Внесок Т. Пейрера до інтелектуально-моральної праці митця про ментальність і</p>	<p>Порівнює літературні маніфести футуристів і С. Пшибишевського. Знає, що таке одночасний вірш. Визначає ключові слова. Виявляє логічне правило komponування рядка. Демонструє елементи бунту проти модернізму, але також згадки про минулу епоху.</p> <p>Тлумачить назву як прояв змагання. Він пояснює програмні припущення групи на основі статті, опублікованої в «Zwrotnica». Знаходить реалізацію програмних паролів у рядках.</p> <p>Він протиставляє слоган 3М постулатам футуристів. Він аналізує непрямий спосіб вираження почуттів ліричного суб’єкта. Подає власну інтерпретацію метафор (на основі еліпса). Вказує на описи простору у віршах і аналізує їх. Розпізнає основні ознаки синтаксису та композиції вибраного твору. Порівнює літературний і художній способи створення простору. Дано визначення термінів: креаціонізм, еквівалентність валентність почуттів, еліпс. Описує поетичні образи як еквіваленти емоційного стану.</p>	<p>Розвиток уміння читати зміст усього тексту, поглиблення мовної свідомості.</p> <p>Розвиток умінь розпізнавати специфіку культурних текстів.</p> <p>Сприйняття національних і загальнолюдських цінностей у текстах.</p> <p>Розуміння прочитаних текстів на буквальному, метафоричному та символічному рівнях.</p> <p>Здатний працювати з</p>
---	--	--

<p>3.</p>	<p>свідомість читачів – громадян нової держави. Соціальне становище поета сільського походження - автобіографічний роздум Й. Пшибося Відтворення нових просторів за допомогою слів і звуків, емоцій і досвіду. Готичний собор як архітектурна споруда і сакральний простір. Побудова світу через метафори.</p> <p>Розділ II Скамандрити - прекрасна група Міські сцени автора Ю. Тувіма.</p> <p>Ю. Тувім „До критиків” „Раниюлек”</p> <p>Історія Скамандра. Розширення простору літератури.</p> <p>Загальні погляди скамандритів на життя. Тувімове місто - дійсність, звичаї, люди. Мова опису: лексика, фразеологія, синтаксис. Весела і хижа біологія, примітивна. Насмішка, жарт, іронія.</p> <p>Віталізм Казимира В’єжинського.</p> <p>К. В’єжинський „Шалений маніфест”</p> <p>Ставлення до літературної та культурної традиції. Трансформовані ідіоми як спосіб опису світу. Гумор, емоційність.</p> <p>Дискусія з традицією Я. Лехоня</p>	<p>Перелічує склад групи та основні припущення поезії скамандритів. Шукає інформацію з історії групи, редагує конспект, характеризує ставлення скамандритів до минулого та літературної традиції.</p> <p>Особливості поезії Скамандра він виявляє на прикладі ранніх віршів Я. Тувіма.</p> <p>Характеризує героя, ситуацію Дано визначення понять: електризм, евфонія, віталізм. Здійснює порівняльний аналіз «Божевільного маніфесту» К. В’єжинського та «Evvival'arte!». К. Пшерви-Тетмаєра. Працює з фразеологічним словником. Розпізнає цитати та алюзії у вірші К. В’єжинського та визначає їх значення для ідейного змісту твору.</p>	<p>іншими для виконання групових завдань.</p> <p>Знайомство з літературними творами як мистецтвом слова, розуміння їх художнього світу, неповторності їх індивідуального авторського стилю, підкреслення національної самобутності та загальнолюдського значення.</p> <p>Єдність мистецтва і науки, зв'язок людини з природою</p> <p>Застосування основних правил логіки в аргументації;</p> <p>Показ способів поглиблення сприйняття читання, навчання проникненню в проблеми іншої людини та культури, в яку він занурений.</p>
-----------	---	---	---

<p>Я. Лехонь „<i>Запитуєш, що у моєму житті ...</i>”</p> <p>Контрасти, що визначають людську долю. Екзистенційний смуток і перспектива смерті. Творчий максималізм — джерело життєвої драми поета.</p> <p>Еволюція поезії великої п'ятірки.</p> <p>Я. Тувім „<i>Сити</i>” „<i>Бал в опері</i>”</p> <p>Повернення до класицизму. Сатиричний напрям: політичні вертепи, кабаретні монологи, пісенна лірика. Муки художника, пов'язані з необхідністю творчого осмислення світу. Спонтанність і безпосередність сприйняття явищ як надбання дитинства. Сатиричний погляд на модель буржуазного існування. Гротескне зображення і мова як форма оцінки явища. Контрасти в суспільно-політичному житті. Катастрофічний погляд на майбутнє Польщі. Новаторство вірша.</p> <p>Я. Івашкевич „<i>До приятеля</i>”</p> <p>Спільна Європа великої культури, але й вічних національних конфліктів. Класицистичне ставлення (краса мистецтва і природи, гармонія життя, моральні цінності) відрізняє спільність поетів різних народів..</p> <p>К. В'єжинський „<i>Вітчизна чубатих</i>” „<i>Стрибок з жезлом</i>”</p>	<p>Визначає ставлення суб'єкта мови — до світу і до людей. У віршах шукає відсилання до бароко, романтизму та Молодої Польщі. Редагує коротку і фактологічну інформацію для лексикону про юнацьку творчість обох поетів.</p> <p>Вказує на відмінні риси парнасянства у віршах. Це пояснює прояви парнаських тенденцій.</p> <p>Описує бачення Європи за Я. Івашкевичем. Фіксує відомості про еволюцію тематики й поетики творів поета.</p> <p>Обговорює процес творчості: мука чи радість? Записує літературні твори щодо створення твору, використовує їхні ідеї у формі міркувань. Перелічує основні риси портрета городян. Описує політичні та соціальні явища та спосіб їх представлення. Називає елементи гротеску в мові поеми. Коментує актуальність образу держави у творі.</p> <p>Дано визначення понять: автореференціалізм, сатира, анімалізація, реіфікація, гротеск. Пояснює композиційний принцип у заголовку та творі. Пари антонімів він трактує як вираження протиріч у світі.</p> <p>Аналізує мову спогадів, цитат, алюзій. Він розробляє у формі твору роздум про «трагічну свободу» поляків. Він аналізує, порівнюючи спортсменів з природними явищами. Редагує голос у дискусії на тему: сучасний спорт - подолання</p>	<p>Виховувати громадянську позицію, ставлення до традицій і культури свого народу, а також поваги до інших культур і традицій.</p> <p>Пошук відповідей на важливі і часто складні екзистенційні питання, пов'язані з моральним вибором і розвитком гуманістичних інтересів.</p>
--	---	---

<p>Велика кількість літературних алюзій і посилань на польську романтичну літературу. Конвенція риторичного діалогу. Атрибути національної міфології як засіб опису конфлікту між вождем і нацією. Захоплення красою людських рухів, які намагаються подолати обмеження природи. Порівняння явище природи, мета спортсмена.</p> <p>А. Сломінський „Сумно мені, Боже”</p> <p>Відображення проблем Польщі та Європи 1930-х років у поезії А. Сломінського. Песимістична картина епохи – криза віри в добро, яке несе наука, символом винахідливості є газ – засіб винищення. Політична ангажованість суб'єкта, заклик до совісті. Порівняння чужої країни з батьківщиною. Усвідомлення неприйняття земляками семітського походження.</p> <p>Розділ III Супутники Скамандера</p> <p>Літературний шлях Казимири Іллаковичівни.</p> <p>К. Іллаковичівна „Несвята мука” „Пейзаж” „Повернення”</p>	<p>суперників або закони, що керують часом і простором.</p> <p>Дає визначення терміну: риторичний діалог, літературна алюзія. Формулює очевидні та справжні наміри суб'єкта, що говорить. Визначає функцію заголовка. Здійснює порівняльний аналіз віршів А. Сломінського та Ю. Словацького. Пояснює поняття інтертекстуальності.</p> <p>Творчі роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Чого вимагає від поезії Казімеж В'єжинський? 2. Інтерпретуйте будь-який вірш Я. Тувіма. 3. На основі віршів Казімежа В'єжинського охарактеризуйте ставлення ліричного суб'єкта до життя та світу. <p>Знаходить біографічні відомості про різноманітні соціальні ролі Казимири Іллаковичівни. Аналізує спосіб опису індивідуальних страждань. Вказує на модерністські риси зображення: онейричність, психологізацію пейзажу. Самостійно шукає інші реалізації теми повернення. Здійснює порівняльне тлумачення, зіставляючи вірш «Повернення» з віршем на вибір.</p>	<p>Висунення гіпотез, інтерпретація твору, ключові слова для його розуміння.</p> <p>Естетика твору-аналіз, поетична мова, стилістичні та композиційні елементи.</p> <p>Пошук у прочитаних текстах рис ментальності та філософії людини «кинутої в небуття».</p> <p>Громадянська позиція, ширість, пошана до традицій і культури рідного народу, патріотизм, почуття власної гідності, пошана до інших культур та традицій.</p> <p>Аналіз мови давніх текстів з метою усвідомлення походження сучасної мови.</p> <p>Розповідь про прочитаний твір на</p>
---	--	---

<p>3.</p>	<p>Різноманітна поезія К. Іллаковичівни: Скамандерська тематика, модерністські способи зображення та емоційний тон. Біблійні теми для особистої сповіді. Значення назви.</p> <p>Філософський і метафізичний вимір ландшафту. Функції символіки та фантазії в записі сновидінь. Повернення в країну дитинства через перспективу досвіду дорослого життя. Дитяче сприйняття світу.</p> <p>Драматичні тони в рядках Й. Ліберта.</p> <p>Й. Ліберт „Друга вітчизна” „Вершник” „На чарноляську липу”</p> <p>Дві батьківщини – земна, небесна. Від чуттєвого опису світу до метафізичної віри у вічне кохання. Прагнення до порядку, гармонії та спокою перед тягарем життя, смутком і тривогою світу. Відносини між Богом і людиною. Постійний процес етичного та морального вибору є суттю життя. Натуралістичні образи хвороби як наближення смерті. Драматично перервана літанія прохань. Посилання на словосполучення Я. Кохановського. Класична гармонія у змісті та композиції тексту.</p> <p>Жінка і кохання у поглядах Марії Павліковської- Ясножевської.</p> <p>М. Павліковська- Ясножевська „Спадаючі зорі” „Любов”</p>	<p>Групує лексику, пов'язану з обома батьківщинами, пояснює метафоричне формулювання. Описує бачення «щасливого місця». Аналізує мотив боротьби як композиційну домінанту. Заключний куплет він інтерпретує в контексті цілого твору. Шукає парафраз молитви «Отче наш», розглядає значення відмінностей. Самостійно інтерпретує вірш, орієнтуючись на зміст чарноляської традиції за Й. Лібертом.</p> <p>Шукає новини про родинне оточення поета та його інтереси. Показує зв'язки між віршами та поетикою скамандритів, а також рисав авангарду.</p>	<p>основі перших вражень.</p> <p>Пошук відповідей на важливі, часто екзистенційні питання, пов'язані з моральним вибором, розвиток гуманістичних зацікавлень.</p> <p>Розпізнавання та визначення функції композиційних елементів літературного твору.</p> <p>Розпізнавання діалогу з традицією в сучасній літературі та пошук джерел цього діалогу.</p> <p>Розуміння прочитаних текстів на буквальному рівні, метафоричний, символічний.</p>
-----------	---	--	--

<p>2.</p>	<p>„Море і небо”</p> <p>Три фази творчості: кохання, природа, війна. Любовна тема тому „Поцілунки”. Грайливий тон.</p> <p>Прояв жіночності, переважання чуттєвих переживань над інтелектуальними.</p> <p>Розділ IV</p> <p>Два полюси поезії ХХ ст</p> <p>Важкі любові Владислава Броневського</p> <p>Владислав Броневський „Вулиця Мила” „Поезія” „Я і вірші”</p> <p><i>Картини:</i></p> <p>Б. В. Лінке „Море у крові” „Автобус”</p> <p>Героїзм боротьби з життям, етика гідного сприйняття плину часу, смерть – «дуб» – метафора особистості поета..</p>	<p>Пояснює термін: «польська сафо».</p> <p>Інтерпретує обраний вірш за принципом побудови та змісту. Дає визначення поняттям: поетична мініатюра, панчлайн, іронія.</p> <p>Творчі роботи</p> <p>1. Як ви розумієте постулат повернення «до простих речей» у вірші К. Іллаковичівни «Повернення»?</p> <p>2. Зробіть письмову інтерпретацію вірша Я. Ліберта «На чорнолясівській липі», враховуючи зміст, який поет вкладав у чорнолясівську традицію.</p> <p>3. Марію Павліковську-Ясножевську звали «польською Сафо». Поясніть, чому і наскільки це правильно.</p> <p>Формулює три перифрази, що описують В. Броневського як поета.</p> <p>Розбирає літературні (теми) та мови вираження прихильності поета. Дає визначення терміну: пантеїзм.</p> <p>Мистецтво живопису він пов’язує з поетичним образом на основі порівняння</p>	<p>Проаналізовано визнані мовні, стилістичні та композиційні засоби та визначено їх функції.</p> <p>Поглиблено знати специфіку творів різних видів мистецтва: літератури, живопису, кіно.</p> <p>Обговорює прочитані твори, викладаючи свою думку щодо них, шукаючи аргументи на захист своєї думки.</p> <p>Він інтерпретує текст завдяки його пізнавальній, поетичній, експресивній, імпресіоністичній та спонукальній функціям.</p>
-----------	---	---	---

<p>6.</p>	<p>Поетичний репортаж із вулиці Милої в тональності соціальної заангажованості та вираження кошмару капіталістичного міста в графіці Б. В. Лінке. Поетична програма в дусі романтичного тиртеїзму та революційних ідей.</p> <p>Світ і потойбічний світ Болеслава Лесьмана</p> <p>Болеслав Лесьман „Дівчина” „Снігробек” „Коли домліваєш ...” „Потемки” „Романс”</p> <p>Поняття «людина, кинута в небуття». Таємниці життя згідно Б. Лесьман. Природа як деміург. Символічне значення фентезі. Філософський підтекст фольклору. Ідея Лесьмана про любов і смерть. Творчість поета проти основних тенденцій ХХ ст.</p> <p>Розділ V</p> <p>У колі прози</p> <p>Стефан Жеромський „Передвесня”</p> <p>Образ і сила революції. Обговорення концепцій ремонту Польщі. Дилеми дорослішання та пошуку молодого людиною авторитетів. Дві концепції розвитку країни: еволюція в особі тодішнього заміністра Шимона Гайовця — програма посиляється на постулати органічної праці; комуністична революція є другою концепцією, представленою підривною</p>	<p>Інтерпретує обраний твір з точки зору символізму. Самостійно досліджує зв'язок між віршами та літературною традицією, особливо романтичною та молодого Польщею.</p> <p>Готує коротке повідомлення, яке є розширенням теми уроку на основі вибраних творів</p> <p>Знає зміст вірша та його тематику. Представляє погляди Жеромського на російську революцію; виправдовує причини негативної оцінки. Характеризує головного героя твору Цезаря Барика. У ньому розповідається про міф про скляні будинки, утопічну ідею Северина Барика.</p>	<p>Турбота про власний духовний, соціальний та інтелектуальний розвиток; сприйняття патріотичних і демократичних ідей.</p> <p>Показано культуру як багатомірну, різноманітну сферу, в якій тексти вступають у діалог один з одним, розкриваючи значення, що є результатом міжтекстових колізій.</p> <p>Формування настроїв чесності, благонадійності, відповідальності, наполегливості, поваги до інших.</p>
-----------	--	--	--

<p>організацією Lulka. Міф про скляні будинки, з якими зіштовхується вперше Цезари Барика під час подорожі країною, батько малює йому ідеалістичну картину країни, де всі рівні та щасливі. Показ авторської опозиції комуністичній революції.</p> <p>Марія Домбровська „Ночі і дні”</p> <p>Контраст характеру. Малюнок польської хати. Патріотично-соціальна вимова. Велика епопея, сімейна сага, реалістичний роман, що складається з чотирьох частин. Символічна вимова назви твору; Життя людини складається з послідовних днів і ночей, які утворюють потік часу, що минає. Автор показав подружню пару дуже контрастною, різною буквально в усьому: Богуміл – екстраверт, Барбара – інтроверт. Різні психологічні профілі доповнюють один одного, створюючи прекрасну картину стосунків, повних людяності. Мова роману проста, але водночас багата й сповнена чарівності.</p> <p>Зофія Налковська „Кордони”</p> <p>Соціально-моральна проблематика твору.</p> <p>Конформність героя. Проблематика роману - функція першого розділу. Пошуки правди про людину – юнацькі декларації Зенона та подальші кроки в особистому та професійному житті, обумовлення ставлення та його наслідки. Самооцінка людини і судження про оточення. Тиск соціальних</p>	<p>Визначає сюжет і дію твору.Розповідає про характерні риси персонажів роману, зроблені письменником. Розповідає зміст твору та визначає його проблематику. Аналізує життя героїв романів, які утворюють багату галерею типів і характеру Інтерпретує назву, враховуючи різні межі людських екзистенціальних і соціальних можливостей. Занотовує цитати афористичного характеру, роблячи одну з них предметом тривалих роздумів.</p> <p>Формулює міркування щодо обумовленості ставлення головного героя.</p> <p>Розповідає про представлені соціальні верстви та кордони між ними. Дає оцінку поведінці головного героя Зенона. Висловлює свою думку про читання.</p> <p>Обговорює позитивні та негативні сторони функціонування форми. Вказує на елементи сатири та гротеску в образі школи. Розпізнає гротеск на рівні побудови героя, світу, мови. Читає роман як пародію на різні теми та літературні твори.</p>	<p>Читання складних текстів, проникливе і рефлексивне сприйняття їх за змістом і мовою.</p> <p>Підвищення рівня обізнаності через бесіду та обговорення щодо існування різноманітних тенденцій у сучасній культурі та допомога у визначенні їх пріоритетів.</p> <p>Формування настроїв чесності, благонадійності, відповідальності, наполегливості, поваги до інших.</p> <p>Виховувати позицію активної участі в житті суспільства</p>
---	--	--

<p>ролей і класових систем (схем) на особистість, деформація особистості.</p> <p>Вітольд Гомбрович „Фердидурке”</p> <p>Сатира на школу, міщанство і шляхту. Знуцання над світом як реквізит. В. Гомбрович у спогадах - геній чи божевільний? Оповідач і герой. Джо на порозі дорослого життя. Ключові слова для тлумачення представленого світу. Школа на думку автора. Викриття фальшивих форм у трьох середовищах. Концепція життя як набуття форм, гра ролей. Особливості твору як авангардного роману. аутематизм.</p> <p>Бруно Шульц „Цинамонові крамниці”</p> <p>Казкова, онерична атмосфера образів підсвідомості та уяви людини. Міф про батька. Міфологізація дитинства, дому, міста. Образ міста в контексті сюрреалізму, експресіонізму, чуттєвість описів і мова символів у психоаналізі. Захоплення оповідача постаттю батька – представника традиційного купецтва, великого чарівника, біблійного пророка. Створення світу, відносність часу і простору. Ярослав Івашкевич „Диви з Вовка”</p> <p>Художній роздум про мінливість долі. Проблема часу і пам'яті. Спроба знайти втрачений час. Розуміння себе відчуття життя перед обличчям</p>	<p>Працює з фрагментом тексту. Аналізує та осмислює образ міста та постать батька. Читає уривок з біографічної точки зору. Здійснює пошук і представлення інформації про особистість Б. Шульца та її проекцію в графічному вигляді.</p> <p>Характеризує побудову часу і розповідь.</p> <p>Описує зв'язок між минулим і сьогоденням у психіці персонажа. Розповідає про культуру почуттів на основі досвіду героїв, яких зустрічає, і особистого.</p> <p>Аналізує описи чуттєвих переживань мовою літератури та кіно. Пише рецензію на фільм.</p> <p>Він розповідає про відомі твори Ярослава Івашкевича та оцінює їхню цінність у польській літературі.</p> <p>Творчі роботи</p> <p>1. Суд над Польщею і мрія про Польщу в „Передвесні”.</p> <p>2. Поняття проживання в „Кордонах”</p>	<p>Поглиблення роздумів про етичну цінність використання мови в аналізі та інтерпретації культурних текстів.</p> <p>Побудова почуття цінності та створення системи цінностей, виховання потреби прагнути до власного особистісного розвитку.</p> <p>Знайомство з різними історичними та</p>
--	--	---

<p>1.</p>	<p>неможливості відновлення минулого. Мистецтво життя дів Вовка, ідея «вічної жіночності»</p> <p>„Диви з Вовка” режисера А. Вайди</p> <p>Краса життя в польському маєтку у фільмі А. Вайди.</p> <p>Ярослав Івашкевич „Березина”</p> <p>Літературні міркування: кохання, хвороба і смерть. Історія про життя, любов і смерть. Показ драматичної братерської любові.</p> <p>Розділ VI</p> <p>Поезія катастрофічної тривоги</p> <p>Бачення і символіка.</p> <p>Чеслав Мілош „Хмари”</p> <p>Константин Адельфонс Галчинський Gałczyński „Товарова вулиця”</p> <p>Поет у різних амплуа: лірик, що використовує традиційний поетичний реквізит у сентиментально-романтичній умовності; насмішник і циган молодопольського походження; гіркий записник життєвої безнадійності.</p>	<p>Інтерпретує обраний твір для вираження катастрофічних поглядів.</p> <p>Описує концепцію та ставлення митця до власної поезії у світлі автореферентних віршів.</p> <p>Творчі роботи</p> <p>1. Катастрофізм у поезії міжвоєнного періоду. 2. Ліризм жагарян.</p> <p>*</p> <p>Представляє послідовне створення персонажів, які з'являються в комедії. Розповідає про капітана Шмідта та драматичний конфлікт твору. Аналізує «правду» Яна та його перемогу. Розповідає про механізм створення та краху міфів.</p> <p>Формулює інтерпретаційні тези і виносить їх на обговорення. Створює списки цитат для окремих тез. У творі знаходить елементи чистої форми.</p> <p>Робить літературний синтез: вирок революції.</p> <p>Творчі роботи 1. Різні революції в „Шевцях” С. І. Віткевича.</p>	<p>культурними фактами, необхідними для розуміння художнього тексту та прочитання його змісту;</p> <p>Формування особистої культури готовності до ініціативи для запобігання будь-якій дискримінації.</p> <p>Звернення до проблемної ситуації у творі, вказівка моральних посилів</p> <p>Формування ставлення поваги до традицій і культури свого та інших народів, толерантності та поваги до інших людей.</p> <p>Сприйняття національних і загальнолюдських цінностей у текстах.</p>
-----------	---	--	--

<p>2.</p>	<p>Розділ VII</p> <p>У колі драм</p> <p>Єжи Шанявський „<i>Матрос</i>”</p> <p>Інтелектуальний характер письма – «драми ідей». Комедія про відносність істини, правду переживання.</p> <p>Три основні типи героїв і драматичний конфлікт між ними. Добре продумана і продумана композиція, яка послідовно розкриває різні ракурси, з яких ми можемо поглянути на легенду про героя-сотника, що існує в місті Нуті.</p> <p>Станіслав Ігнаци Віткевич „<i>Шевці</i>”</p> <p>Драма про механізми влади. Творець власної теорії чистої форми, яка виступала за деполітизацію мистецтва, звільнення мистецтва від суворості реалізму, особливе створення героїв. Елементи гротеску в побудові зображуваного світу та мови.</p> <p>ПОЛЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА XX СТ</p> <p>Загальна характеристика польської літератури XX ст.; вплив на його розвиток світової війни, революції, тоталітарних</p>	<p>Бере участь у дискусії про прийдешню нову еру на основі вже вивченого матеріалу.</p> <p>Створює тези, відбирає дані. Порівнює біографії. Описує досвід і дилеми молодих людей.</p> <p>Вказує у віршах опис дилем поета і солдата. Записує цитатами діалог між поетами про суд. Редагує інтерпретаційний, порівняльний або синтезуючий висловлювання.</p>	<p>Поглиблення знань про специфіку різних видів мистецтва.</p> <p>Поглиблення знань про складність німецько-єврейських відносин, пізнання понять, пов’язаних із розумінням релігії та культури євреїв.</p> <p>Мотивація над роздумами про істотні проблеми світу, людини, цивілізації, культури.</p> <p>Стимулювання і розвиток гуманних зацікавлень</p> <p>Сприйняття через твори цінностей, важливих для формування власного світогляду.</p>
-----------	---	--	--

<p>2.</p>	<p>режимів. Традиції та новаторство в прозі, поезії та драматургії. Захист особистості та культури в літературних творах видатних письменників ХХ ст.</p> <p>Розділ I</p> <p>Покоління Колумба</p> <p>Особливе мистецьке вираження мала творчість письменників, що народилися блмизько 1920р.: Кшиштоф Каміль Бачинський, Тадеуш Гайци, Адам Тшебінський, Тадеуш Боровський. К.К. Бачинський „Покоління”</p> <p>Т. Гайци „Учорашньому” Т. Боровський „Пісня”</p> <p>Краса світу і окупаційний жах. Риси образності (візійність, байкарство, експресіонізм).</p> <p>Покоління реалізованого апокаліпсису. Т. Гайци „Уже не потребуємо”</p> <p>В. Боярський „Про нову поставу людини-творця”</p> <p>Роль часопису «Мистецтво і народ», долі його редакторів. Вибір літературної традиції. Оцінка поезії через призму Скамандра і Краківського Авангарду. Военна лірика праці. Поворот від лірики до драми як потреба у час дії в літературі. Потреба нової позиції митця, який реалізує ідею К. Норвіда.</p> <p>Розділ II</p> <p>Передчуття лиха Присмерк культури Заходу.</p>	<p>Коротко викладає логічний текст, зазначаючи посилки, висновки та підсумкову тезу. Пов'язує аргументацію В. Боярського зі змінами в сучасній культурі.</p> <p>Творчі роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Презентуйте та прокоментуйте історіософську думку поетів-окупантів. 2. Схарактеризуйте настрої та дилеми покоління Колумбів. 3. Порівняйте ставлення до історії Яна Лехоня і Кшиштофа Каміля Бачинського. 4. На основі уривку зі статті Вацлава Боярського „Про поставу людини- творця” тлумачить в контексті цих міркувань наведені слова Кіпріана Норвіда. <p>Формулює аргументи, що обґрунтовують термін «вік катастроф». Аналізує образ століття у вірші В. Шимборської.</p> <p>Резюмує логічний текст. Малює піраміду цінностей за Станіславом Ігнацієм Віткевичем. Пригадує значення термінів: естетизм, евдемонізм, антиципація, метафізика.</p>	<p>Натхненний роздум над особливо важливими проблемами світу, людини, цивілізації, культури,</p> <p>Побудова почуття цінності та створення системи цінностей, виховання потреби прагнути до власного особистісного розвитку.</p> <p>Використовувати знання для визначення та вирішення проблем, а також формулювати висновки щодо соціальних проблем</p>
-----------	--	--	--

<p>2.</p>	<p>В.Шимборська „Присмерк віку”</p> <p>Філософське обґрунтування «присмерку Заходу». Передчуття лиха та його наближення. Рейтинг століття.</p> <p>Романи-катастрофи Станіслава Ігнація Віткевича.</p> <p>Stanisław Ignacy Witkiewicz „<i>Pożegnanie jesieni</i>” (фрагменти)</p> <p>Катастрофічний діагноз занепаду європейської культури, зникнення духовності та метафізичного інстинкту. Застереження проти механізації життя в романах.</p> <p>Звернення до світової літератури.</p> <p>Проголошення тоталітарної держави у творах Дж. Орвела</p> <p>Джордж Орвел „1984”</p> <p>Аналіз соціально-політичних механізмів, що призводять до тоталітаризму. Темне бачення майбутнього, де панує тоталітаризм.</p> <p>Розділ III</p> <p>Свідчення злочину та винищення</p> <p>Лірика паралізована Тадеуша</p>	<p>Пояснює поняття антиутопії. Розглядає історичний контекст твору. Порівнює твори з відомими йому антиутопіями. Пошуки елементів алегорії та параболи. Аналізує мету і соціальний механізм. Інтерпретує обраний твір у термінах висловлення катастрофічних поглядів.</p> <p>Творча робота</p> <p>1. Наскільки читання книг Орвелла може допомогти у визначенні межі зла? Аргументуйте своє твердження прикладами.</p> <p>2. Що таке катастрофізм? Коли найчастіше з'являються катастрофічні установки і з якої причини? Пригадайте найвідоміші художні бачення катастрофи.</p> <p>Пояснює символізм у рядках. Узагальнює висновки з аналізу віршів, характеризуючи людину, яка відчуває відповідальність за зло. Вказує на особливості поетики «здавленого горла». Виявляє пародію на «віровчення» та культурні посилання.</p> <p>Називає послідовні етапи побудови концентраційного суспільства. Формулює історіософію Т. Боровського.</p>	<p>Звернення до проблемної ситуації у творі, вказівка моральних посилів</p> <p>Формування ставлення поваги до традицій і культури свого та інших народів, толерантності та поваги до інших людей.</p> <p>Обговорює конфлікт цінностей, розуміє їх джерела і вказує способи їх представлення в літературі.</p> <p>Розуміє зміст прочитаних текстів, розпізнає їх різні жанри.</p>
-----------	---	---	---

<p>6.</p>	<p>Ружевица</p> <p>Том поезії „<i>Червона рукавичка</i>” (вибрані вірші) „Я бачив чудового монстра” „Урятований” „Плач”</p> <p>Комплекс виживання в поезії Т. Ружевица – нав’язливі теми, образи. Потреба нової мови поезії після Освенцима. Криза гуманізму. Видимість виживання, каліцтво психіки, втрата віри в релігію і людину.</p> <p>Пошуки морального авторитету.</p> <p>Тадеуш Боровський – оповідання. „Прощання з Марією”</p> <p>Табірна людина. Психологічні та моральні проблеми людини в таборі. Табірний світ з точки зору табірної людини. Методи та наслідки деградації та приниження людини фашизмом. Техніка оповіді: біхевіоризм, антипсихологізм. Трагедія людини «періоду печей».</p> <p>Табір як модель нового європейського порядку, концентраційного суспільства. Табори як наслідок історії. Ставлення під сумнів прогресу цивілізації та культури.</p> <p>Проза Зофії Налковської як свідчення звинувачення і попередження.</p> <p>„Медальйони”</p> <p>Злочини гітлерівської держави.</p>	<p>Бере участь в дискусії: чи історії пронизані нігілізмом чи глибоко етичні? Розповідає про біхевіористський наратив в оповіданнях. Встановлює ієрархію серед в'язнів, розповідає про взаємовідносини в табірній ситуації. Характеризує «відсталу» людину.</p> <p>Інтерпретує мотто у контексті твору. Аналізує наративні засоби. Описує фізичні та психічні переживання героїв оповідань. Бере участь у дискусії щодо актуальності поставлених автором питань у контексті сучасних дискусій про клонування та евтаназію.</p> <p>Пояснює термін дегуманізація. Прочитує твір в автобіографічному, історико-літературному контексті Розбирає портрети людей. Визначає позицію автора щодо морального релятивізму. Знаходить приклади різних ролей оповідача. Визначає композицію дужок. Показує приклади літературних засобів і визначає їхню функцію. Пише твір на тему: Чи були невинні та врятовані після війни? На основі твору розповідає про важку воєнну долю поляків, які не повернулися живими до своїх</p>	<p>Публічно робить заяви, підготовлені ним самим, використовуючи чесні еристичні прийоми з усвідомленням їх функції.</p> <p>Обговорює прочитані твори, викладаючи свою думку щодо них, шукаючи аргументи на захист своєї думки.</p> <p>Удосконалення навичок аналізу, інтерпретації та оцінки текстів (література та культура).</p> <p>Проаналізовано визнані мовні, стилістичні та композиційні засоби та визначено їх функції.</p> <p>Поглиблені знання</p>
-----------	---	--	---

<p>Твір як документ геноциду. Походження та формула «Медальйонів». Деградація людської психіки, деградація інтелекту на службі злочинної ідеології. Питання про межі медичних експериментів і право вирішувати про життя людини. Побудова оповіді.</p> <p>"Інший світ" Густава Герлінга–Грудзінського як документ, моральний трактат і літературний твір.</p> <p>Табірна та гулагівська література. Ставлення людей у нелюдських умовах. Назва та девіз. Авторське повідомлення в епілозі. Побудова оповідача. Літературні способи коментування табірної дійсності. Маніхейське бачення світу. Світ як ключове слово.</p> <p>Цивільний про Варшавське повстання. Підпільна Варшава – оточення в'язень підземного світу.</p> <p>Мирон Б'ялошевський „Щоденник Варшавського повстання”</p> <p><i>Картина:</i></p> <p>Б. В. Лінке „Будинки- воїни”</p> <p>Драма повстанських подій з перспективи років. Роль пам'яті. Рахунок за підвал. Соціальне життя. Розмовний щоденник - потік свідомості та його мовний запис. Дім – солдат і дім – ковчег у потоці війни.</p> <p>Лідер про повстання у</p>	<p>домівок.</p> <p>Досліджує обставини створення твору, помічаючи часову дистанцію. Порівнює пісню з іншими текстами культури про повстання, помічаючи деміфологізацію. Аналізує розповідь, звертаючи увагу на особливості розмовної мови. Аналізує зображення будинку у творі.</p> <p>Групує літературні факти та роздуми головного героя навколо ключових понять, наприклад: голод, життя, смерть, героїзм. Працює зі словником літературознавчих термінів, розбираючи визначення нон-фікшн. Аналізує наведені факти та коментарі про Голокост. На основі фрагментів фільмів та альбомів готує коротку презентацію про єврейську культуру.</p> <p>Аналізує вірш А. Слоніського І живопис М. Шагала, шукаючи зв'язки в плані портретів євреїв. Здійснює синтез у сфері літератури та листування мистецтв, збагачуючи його текстами культури, засвоєними шляхом самоосвіти.</p>	<p>про специфіку творів різних видів мистецтва: літературного твору, живопису.</p> <p>Він інтерпретує текст завдяки його пізнавальній, поетичній, експресивній, імпресіоністичній та спонукальній функціям.</p> <p>Розуміння зв'язку між звичаями та почуттям моралі суспільства та прихильності до власних культурних традицій</p> <p>Натхненні роздуми над особливо важливими проблемами світу, людини, цивілізації та культури.</p> <p>Побудова почуття цінності та створення системи цінностей,</p>
--	--	---

<p>Варшавському гетто.</p> <p>Ханна Кралл „Встигнути перед Богом”</p> <p>Тема й умовність твору. Деміфологізація ватажків і повстанців. Ханна Кралл як журналіст про винищення єврейського світу. Життя та боротьба в гетто за словами останнього вождя. Погоня Едельмана за людське життя. Рахунки з Богом.</p> <p>Знищення єврейського народу</p> <p>А. Сломінський „Елегія єврейських містечок”</p> <p>Картина М. Шагала „Прогулянка”</p> <p>Є. Тувім „Ми, польські євреї” „Єврейчик”</p> <p>Голокост на польських землях під час війни. Символи єврейської культури та знаки руйнації. Фігури євреїв як корисних членів місцевої громади та місцевих магів. Втрата для польської культури, яка може похвалитися багатим різноманіттям впливів. Драма поляка – єврея. Маніфест і плач польського письменника. Поетичний образ загубленого у світі єврея.</p> <p>Післявоєнна польська драма.</p> <p>Є. Шанявський „Два театри”</p> <p>Дві концепції театру. Новий театр. Перший твір Єжи Шанявського, написаний після визволення у 1946 році. Письменник міркує про поетику нового театру та концепцію драматичного мистецтва. Він частково</p>	<p>Визначає драму як самореференційну драму, тобто п'єсу про мистецтво театру. Обговорює дві концепції театру, представлені у творі: реалістичний театр «малого дзеркала» та театр візіонерства.</p> <p>Творчі роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Знищення суспільства та спроби його врятувати в таборах і ГУЛАГах. 2. Спробуйте довести, що використання автором «розмови» як джерела правдивого викладу сприяло оригінальності твору. 3. Ваша галерея єврейських героїв польської літератури – яка їхня функція в ній? <p>Аналізує проблематики виробничого роману, характеризує героїв, їх класове дозрівання до свідомого комунізму.</p> <p>Підкреслюється схематична побудова подачі персонажів від «позитивних» до «незамаскованих».</p> <p>На основі прочитаних віршів описує поетику соціалістичного реалізму. Розповідає про розвиток придворної поезії, метою якої була похвала чи докір. Помічає парадоксальне звернення</p>	<p>виховання потреби прагнути до власного особистісного розвитку.</p> <p>Використовувати знання для визначення та вирішення проблем, а також формулювати висновки щодо соціальних проблем.</p> <p>Натхненні роздуми над особливо важливими проблемами світу, людини, цивілізації та культури;</p> <p>Обговорює конфлікт цінностей, розуміє їх джерела і вказує способи їх представлення в літературі.</p> <p>Висуває інтерпретаційні гіпотези, вказуючи композиційні</p>
--	--	--

<p>1.</p>	<p>звертається до пейзажів воєнного часу, підкреслює трагічну правду, яка перевершила будь-яку людську уяву, і доводить, що те, що здається фантастичним і нереальним, все ж може здійснитися..</p> <p>Розділ IV Література про сталінізм — 1949–1955 роки.</p> <p>Виробничий роман.</p> <p>Вітольд Залевський <i>„Трактори переможуть весну”</i></p> <p>Тадеуш Конвінський <i>„Біля будівництва”</i> (фрагменти творів)</p> <p>Соцреалістична поезія</p> <p>Ян Бжехва <i>„Строфи про шестирічний план”</i></p> <p>Владислав Броневський <i>„Слово про Сталіна”</i></p> <p>Розділ V В колі еміграційної літератури в 1949–1955 рр</p> <p>Польські письменники в еміграції після років адаптації до нових умов активно розвивають літературну творчість.</p> <p>Вітольд Гомбрович <i>„Транс- Атлантик”</i> (фрагменти)</p> <p>Фальшива форма історії та</p>	<p>до традиції ідилії в поезії.</p> <p>Вказує елементи пародії на рівні побудови персонажів, ідеї та мови оповіді. Відкриває спосіб і мету посилань на сарматську та романтичну традиції. Ієрархізує аргументи Вітольда Гомбровича проти творів Адама Міцкевича на основі "Щоденники". Формулює контраргументи.</p> <p>Розвиває думку письменника у формі нарису «Я захищаю поляків від Польщі» Інтерпретує перші три розділи твору. Розповідає про поневолення культури тоталітарною системою. Розбирає проблематику твору.</p> <p>Творча робота</p> <p>1. 1. Охарактеризуйте сутність літературної пародії на прикладі прози Вітольда Гомбровича.</p>	<p>детермінанти та ключові слова, важливі для твору;</p> <p>Виділяє національні та загальнолюдські цінності в різних текстах культури та обговорює їх взаємне несуперечливе співвідношення.</p> <p>Обговорює конфлікт цінностей, розуміє їх джерела і вказує способи їх представлення в літературі.</p> <p>Інтерпретує текст завдяки його пізнавальній, поетичній, експресивній, імпресіоністичній та спонукальній функціям.</p>
-----------	--	--	--

<p>1.</p>	<p>культури народу. Звернення до барокової традиції, до епосу „Пан Тадеуш”</p> <p>Боротьба з формою національної свідомості на рівні стилю буття, стилю творення. Пародія на ідеал поляка – сармата, розкриття фатальних для нього міфів національний. Оцінка шляхетсько-сарматського етосу як консервативний стереотип, небезпечний для особистості та нації.</p> <p>Чеслав Мілош „Зневолений розум” (три перші розділи: „Murti – Bing”, „Захід”, „Ketman”)</p> <p>У нарисі йдеться про поневолення розуму і духу: про поневолення людської особистості в трьох її основних проявах - прагненні правди, прагненні шляхетності та прагненні любові.</p> <p>Розділ VI</p> <p>Покоління «Современника» - 1956 рік.</p> <p>Поетичні голоси «Сучасника» Представники покоління. Пізні, належні, повторні дебюти. Ситуативний характер спільноти поетів.</p> <p>Культурне натхнення Збігнева Герберта.</p> <p>Збігнев Герберт</p> <p>„Чому класики” „Послання пана Когіто” „До Марка аврелія”</p>	<p>Складає перелік віршів З. Герберта, які досі обговорювалися в школі. Пояснює припущення неокласицизму. Редагує власну заяву, натхненну віршами про пана Когіто, про труднощі вірності самому собі. У ньому подано обставини дебюту Збігнева Герберта.</p> <p>Представляє вибрані твори Збігнева Герберта як поезію правди та етичного героїзму.</p> <p>Письмово формулює думку в обговоренні, що виникає з вірша «Тренодія Фортінбраса» Досліджує та включає автобіографічний контекст в інтерпретацію творів.</p> <p>Синтезує знання про функцію культурних посилань у Збігнева Герберта Аналізує еволюцію постави Збігнева Герберта. Інтерпретує функцію посилань на античну трагедію.</p> <p>Шукає соціологічні умови експериментів поета. Аналізує мову віршів, вказуючи на явища, що повторюються. Показано зв'язки між поезією М.Б'ялошевського та</p>	<p>Проаналізовано визнані мовні, стилістичні та композиційні засоби та визначено їх функції.</p> <p>Вказує на чинники, що зумовили народження нової епохи та її нових філософських течій і соціальних умов.</p> <p>Пізнає світ різноманітних кіл традиції – польської, європейської, світової;</p> <p>Натхненні роздуми над особливо важливими проблемами світу, людини, цивілізації та культури.</p> <p>Стимулювання та розвиток гуманістичних інтересів.</p> <p>Сприйняття у творах</p>
-----------	---	--	---

<p>3.</p>	<p>Поет під знаком Т. С. Еліота. Причини повернення до античності. Декалог морального класицизму. Оцінка людських поглядів, літератури та культури в новітній час.</p> <p>Ставлення пана Когіто—індивідуальне читання. Влада, громадянин, нація – роздуми Збігнева Герберта.</p> <p><i>„Плач Фортинбраса”</i> <i>„Роздуми про проблеми народу”</i> <i>„Пролог”</i></p> <p>Переосмислення шекспірівської теми. Два світи цінностей і моделі влади. Монолог і діалог у творі. Пошуки правди про польський народ — приховані та відкриті питання. Ставлення З. Герберт до проблеми. Минуле і сучасне Батьківщини, історіософія поета.</p> <p>Новий вимір діалогу з традицією.</p> <p>Збігнев Герберт <i>„Проповідь”</i></p> <p>Елегійний настрій розповіді про життя. Від мудрості та оптимізму пана Когіто до скептицизму та озлобленості. Людина і Бог.</p> <p><i>„Шуми, зліпки, тягачі” в поезії Мирона Б’ялошевського</i></p> <p>Мирон Б’ялошевський</p> <p><i>„Філософія Воломіна”</i> <i>„Сірі емінінції захоплення”</i> <i>„Гарні мистецтва моєї кімнати”</i></p> <p><i>Картина</i></p> <p><i>„Вирази”</i> М. Ярем’янки.</p>	<p>пропозиціями міжвоєнного авангарду. Це описує малюнок. Помічає специфіку підходу до дійсності у віршах Мирона Б’ялошевського, наводить приклади сублимації повсякденності.</p> <p>Обговорює ставлення людей, їхню соціальну оцінку. Це створює ряд асоціацій з поняттями краси та потворності. Читає рядок як інтерпретацію зображення. Обговорює посилання на літературну традицію, вказує на продовження та полеміку. Самостійно шукає ознаки турпізму в поезії попередніх епох.</p>	<p>цінностей, важливих для формування свого ставлення до світу.</p> <p>Використовувати знання для визначення та вирішення проблем, а також формулювати висновки щодо соціальних проблем.</p> <p>Показано культуру як багатовимірну, різноманітну сферу, в якій тексти вступають у діалог один з одним, розкриваючи значення, що є результатом міжтекстових колізій.</p> <p>Побудова почуття цінності та створення системи цінностей, виховання потреби прагнути до</p>
-----------	---	---	--

<p>Дебют Мирона Б'ялошевського - облагородження периферійної культури. Міф про маленьке містечко та спроба його втілення в поезії. Сакралізація світу. Поетизація повсякденної дійсності. Сміттєва поезія. Нова мовна умовність, слово – об'єкт аналізу та гри; творення, вживання ідіолектизмів. Перетинаючи межі високої та низької культури.</p> <p>Естетика потворності Станіслава Грохов'яка</p> <p>Станіслав Грохов'як „Святий Шимон” „Жирафа, яка пливе”</p> <p>Картина С. Далі - „Плаваюча Жирафа”</p> <p>Станіслав Грохов'як „Об'явлення святого Яна”</p> <p>Повстання проти зла і жорстокості, страждань простих людей. Етичне джерело бунту. Полеміка із середньовічним аскетизмом. Роздуми про природу людини: біологізм, але також духовність. Протест проти схематизму та кліше в суспільному житті. Вірш і картина – спільне місце. Облагородження зусиль і потворності в порівнянні з марною красою. Естетичний вимір бунтарства поета. Біблія, середньовіччя та бароко. Іронія і сатира. Антиромантичний образ поета в братерстві з п'яним народом. Антисентиментальна еротика.</p> <p>Вірші проти естетів.</p> <p>Анджей Бурса. „Фінський ніж” „Дискурс з поетом”</p>	<p>Пошук інформації про А. Бурсу як «літературного каскадера».</p> <p>Розглядає форми оскарження молоддю дійсності/ артисти. Він говорить про ненормативну лексику як елемент художнього стилю. Поєму «Бесіда з поетом» він порівнює з твором «Канон» Станіслава Грохов'яка, звертаючи увагу на портрет поета та його роль.</p> <p>Повідомляє про власне прочитання — М. Ніasko «Перший крок у хмарах» Обговорить фрагменти творів та їх питань. Він характеризує персонажів і середовище, з якого вони походять. Він говорить про сенс літературне відродження для творчості молодих літераторів.</p> <p>Творчі роботи 1. Прекрасна потворність у віршах</p>	<p>власного особистісного розвитку.</p> <p>Поглиблення знань і систематизація завдяки зіставленню спостережень після прочитаного прочитаного, висновків і інтерпретацій з інтерпретаціями інших.</p> <p>Поглиблення роздумів про етичну цінність використання мови в аналізі та інтерпретації культурних текстів.</p> <p>Усвідомлене використання Інтернету як джерела інформації, корисної для розробки тем, а не як джерела готових робіт</p>
---	---	---

<p>Літературна легенда поета. Розчарування дійсністю є джерелом суперечок і антиестетизму. Суботнє свято – це утвердження молодості та альтернатива залученню до соціалістичної моделі світу. Ліричне прощання з дитинством. Поезія, краса, естетизм проти фізіології та вульгарності.</p> <p>Прозаїки „Сучасності”</p> <p>Програмні припущення творців, згуртованих навколо журналу «Сучасність». Індивідуальність прозаїків. Види літературних угруповань. «Сучасність» як тип ситуативної групи. Марек Гласко, <i>„Перший крок у хмарах”</i></p> <p>Розділ VII</p>	<p>Станіслава Грохов’яка. 2. Тип героя в оповіданнях Бренд Гласка. 3. Порівняйте ставлення ліричного героя «Послання Пана Когіто». 4. Підготуйте письмове висловлювання, у якому обґрунтуйте, що лірика Мирона Б’ялошевського — це, використовуючи мову поета, «справа з конкретикою», події, «перевірені собою».</p> <p>Здійснює пошук інформації про заснування зазначених театрів та їх діяльність. Передає зміст твору. Розповідає про мовну багатшаровість твору. Розповідає про поетику уві сні головного героя. Називає цінності з точки зору філософії, етики та релігії, яких немає в житті героїв драми.</p> <p>Аналізує мову героїв як образ їхньої свідомості (аббревіатури, повтори, прозаїзми, розмовні фразеологізми, асоціації) Інтерпретує фрагмент, пов’язуючи його повідомлення з ідеєю всієї драми.</p> <p>Аналізує образ літературного героя.</p> <p>Інтерпретує назву. Читає твір як роздум про кризу</p>	<p>Розуміння прочитаних текстів на буквальному, метафоричному та символічному рівнях</p> <p>Підвищення рівня обізнаності через бесіду та обговорення щодо існування різноманітних тенденцій у сучасній культурі та допомога у визначенні їх пріоритетів.</p> <p>Поглиблення роздумів про етичну цінність використання мови в аналізі та інтерпретації культурних текстів.</p> <p>Поглиблення знань і систематизація завдяки зіставленню спостережень після прочитаного прочитаного,</p>
---	---	---

<p>3.</p>	<p>У колі сучасної драматургії на еміграції та в країні після 1956 року.</p> <p>Розвиток неофіційного театру, організованого творчими колами (Вім-Вом, Театр на Тарчинській, Півниця під Баранами)</p> <p>Вітольд Гомбрович „Шлюб”</p> <p>Абсурд і гротеск у драмі. Пародійно-іронічний зміст у драмі.</p> <p>Людська свідомість Розевич.</p> <p>„Свідки, або наша мала стабілізація”.</p> <p>Театр Ружевича – порушує класичні та авангардні умовності. Структурні особливості та тематика драм. Система цінностей польського суспільства 1960-х рр. Наша маленька стабілізація як ознака духовної стагнації та людського матеріалізму. Руйнування цінностей у мирний час.</p> <p>Чоловік паралізований у драмі Тадеуша Ружевича. „Картотека”</p> <p>Відсутність суб’єктивності та самотності головного героя. Пам’ять як файл. Стан руйнування свідомості після переживань ранньої юності.</p> <p>Міжгенераційний конфлікт у зв’язку з кризою цінностей.</p> <p>Славомир Мрожек „Танго”</p> <p>Портрет сучасної сім’ї. Оцінка інтелекту. Образ</p>	<p>формули драми. Трактує перипетії сім’ї як шлях від свободи через хаос до тоталітаризму.</p> <p>Шукає відсилання до романтичної та міжвоєнної традиції (до окремих творів). Зіставляє і характеризує пари героїв, вказуючи на пародійний характер.</p> <p>Творча робота</p> <p>1. Розпад особистості у творчості Тадеуша Ружевича. 2. «Танго» Славомира Мрожека як сімейно-політична драма.</p> <p>Викладено обставини становлення Нової хвилі та перераховано її представників. Визначає проблематику віршів, звертаючи увагу на заплутаність людини в політиці. Аналізує трансформації ідіом (модифікації, нові контексти).</p> <p>Редагує тематичну бібліографію.</p> <p>Порівнює рядок з іншим маніфестом покоління. Перефразовує вірш.</p> <p>Вказує на мовні методи викриття фальшивої дійсності (наприклад, використання публіцистичного стилю, ідіом).</p> <p>У поезії шукає елементи публіцистики.</p> <p>Визначає тематику віршів.</p>	<p>висновків і інтерпретацій з інтерпретаціями інших.</p> <p>Побудова почуття цінності та створення системи цінностей, виховання потреби прагнути до власного особистісного розвитку.</p> <p>Підвищення рівня обізнаності через бесіду та обговорення щодо існування різноманітних тенденцій у сучасній культурі та допомога у визначенні їх пріоритетів.</p> <p>Озуміння прочитаних текстів на буквальному, метафоричному та символічному рівнях</p>
-----------	--	--	---

<p>2.</p>	<p>тоталітарних механізмів. Використання пародії та гротеску в побудові зображуваного світу, персонажів і композиції. Універсальність проблеми завдяки використанню умовностей.</p> <p>Розділ VIII</p> <p>Покоління нової хвилі</p> <p>Стан покоління і соціальна дійсність у віршах Еви Ліпської.</p> <p>„Ми”, „Екзамен”</p> <p>Події березня 1968 року – досвід поколінь. Недовіра до зламаного реальності. Книги - маніфести головних творців Нової хвилі. Портрет покоління. Хворобливе відчуття внутрішнього протиріччя між стабільним життям і відчуттям порожнечі, туга за ідеєю та цінностями.</p> <p>Вивчення стану мови в поезії Станіслава Баранчика.</p> <p>„Подивімося правді в очі”</p> <p>Творче використання неологізмів для викриття брехні. Від опитування до допиту – діагностика становища людини 1970-х років та суспільного життя. Позиція незгоди зі світом.</p> <p>Ефективність мови у вираженні істини.</p> <p>Адам Загаєвський Вірші з збірки поезій „Повідомлення”:</p> <p>„У першій особі множини ”</p>	<p>Він аналізує проблематику творів у порівнянні з працями Станіслава Бараньчака.</p> <p>Розпізнає у вірші згадки про міфологію та літературну традицію.</p> <p>Коментує послання сонета.</p> <p>Здійснює літературний синтез, редагуючи короткий опис еволюції поглядів Леопольда Стаффа та поезики його творів у різні періоди.</p> <p>Записує цитати "крилаті слова".</p> <p>Пояснює класицизм Чеслава Мілоша як своєрідний світогляд.</p> <p>Записує роздуми, що впливають із віршів, групує їх навколо слів: людина, світ, Бог, віра.</p> <p>Це показує зв'язок між вченням священика та францисканським ставленням.</p> <p>Вказує на характерні риси стилю поета, наприклад, афористичність, гумор поруч із ліризмом, розмовні фразеологізми.</p> <p>Інтерпретує уривки пісень і визначає їх повідомлення.</p> <p>Читає о. Яна Твардовського, аналізує їх, знаходить життєву мудрість.</p>	<p>Поглиблення роздумів про етичну цінність використання мови в аналізі та інтерпретації культурних текстів.</p> <p>Побудова почуття цінності та створення системи цінностей, виховання потреби прагнути до власного особистісного розвитку.</p> <p>Обговорює прочитані твори, викладаючи свою думку щодо них, шукаючи аргументи на захист своєї думки.</p> <p>Удосконалення навичок аналізу, інтерпретації та оцінки текстів (література та культура).</p>
-----------	---	---	---

<p>2.</p>	<p>Розділ ІХ</p> <p>У пошуках світу цінностей</p> <p>Від руйнації світу до проголошених цінностей Леопольда Стаффа.</p> <p>Л. Стафф „Міфологія” “Кидок у майбутнє”</p> <p>Леопольд Стафф як поет чотирьох епох. Руйнація світу цінностей показана через знищення природи. Діалог персоналу з повідомленнями попередніх віршів (напр. „Передспів”). Повернення світогляду, заснованого на гуманістичних і християнських ідеях.</p> <p>Поетичні завдання за Чеславом Мілошем</p> <p>Чеслав Мілош „Передмова”, “<i>Campo di Fiori</i>”</p> <p>Роль поезії у врятуванні цінностей, підбурюванні до бунту проти насильства, байдужості, зла, формуванні моральних установок.</p> <p>Любов до людей і світу в поезії о. Яна Твардовського.</p> <p>„Створював” „Вірю” „Остробрамська” „На селі” „Мурашко, важко, сонечко”</p> <p>Найвидатніша реалізація сучасної релігійної лірики о. Яна Твардовського. Утвердження світу в його красі та різноманітності.</p>	<p>Аналізує й осмислює вірші, формулює роздуми про ставлення людини до часу, законів історії, долі й долі, смерті.</p> <p>Самостійно читає стокгольмську промову лауреата Нобелівської премії.</p> <p>Інтерпретує окремі фрагменти поеми, висвітлює сюжет поеми, підкреслює її ліризм.</p> <p>Аналізує зміст вірша.</p> <p>Поезію Мечислава Ястурна визначає як своєрідний гімн на честь вічної, гераклітової мінливості.</p> <p>Творчі роботи 1. Твір на тему: «Песимістичне бачення становища людини властиве для ХХ століття». 2. Любов до людей, виражена в поезії о. Яна Твардовського</p> <p>Працює з текстом читання, висуваючи інтерпретаційні тези та документуючи їх цитатами.</p>	<p>Розуміє зміст прочитаних текстів, розпізнає їх різні жанри.</p> <p>Обговорює конфлікт цінностей, розуміє їх джерела і вказує способи їх представлення в літературі.</p> <p>Пізнає світ різноманітних кіл традиції – польської, європейської, світової;</p> <p>Проаналізовано визнані мовні, стилістичні та композиційні засоби та визначено їх функції.</p> <p>Натхненні роздуми над особливо важливими проблемами світу, людини, цивілізації та культури.</p> <p>Природа і мистецтво як джерело вражень і можливості втекти від світу.</p>
-----------	---	--	--

<p>Сільський бетонний слід присутності Бога і джерело певної віри людини. Любов до людей виражається в співчутті до страждань, розумінні до слабкості та гріха. Роздуми про те: чого боїться сучасна людина?</p> <p>Життєва мудрість Віслави Шимборської</p> <p><i>„Реабілітація”</i></p> <p><i>„У руці Геракліта”</i></p> <p>Портрет лауреата Нобелівської премії. Різноманітні літературні форми творчості, наприклад, «краще». Зведення рахунків зі сталінізмом, з власною наївністю та легковажністю. Реабілітація померлих і себе. Ситуація людини перед обличчям минулості, парадокси людського життя, незбагненність буття.</p> <p>Ліричність вірша є вираженням примирення поета зі світом.</p> <p>Юліан Тувім</p> <p><i>„Польські квіти”</i></p> <p>Рефлексія над феноменом життя в повоєнному мистецтві</p> <p>Мечислав Ястурн</p> <p><i>„Поет”</i></p> <p>Розділ X</p> <p>Людина у світі зла і абсурду</p> <p>Зло ніколи не вмирає.</p>	<p>Порівнює портрети лікарів у відомих творах.</p> <p>Аналізує мотиви вчинків персонажів за допомогою техніки «дерева рішень».</p> <p>Редагує тематичний каталог цитат із роману.</p> <p>Пояснює показники параболічної побудови.</p> <p>Вибрана цитата становить девіз роздумів про зло у світі.</p> <p>Творча робота «Чума» - девіз, назва, форма і послання роману.</p> <p>Називає ідіоми, що описують становище сучасної людини.</p> <p>Розшифровує алюзії, цитати.</p> <p>Інтерпретує назву та головну лінію пісні.</p> <p>Шукає літературний контекст твору, порівнює спосіб викладу ідей.</p>	<p>Сприйняття в новелах важливих цінностей для формування свого ставлення до світу.</p> <p>Розвиток уміння збирати аргументи та конкретизувати власні погляди.</p> <p>Знайомство з різними поглядами на сучасне мистецтво та свободу художнього вираження. Пошук відповідей на питання, чого ми сьогодні очікуємо від митця та чи повинен митець користуватися повною свободою вираження.</p> <p>Побудова аксіологічної системи, сприйняття різноманітних можливостей інтерпретації тексту</p> <p>Сприйняття різних можливостей прочитання символу, який міститься у вірші</p>
--	---	--

<p>Войцех Жукровський „Летюча” (фрагмент)</p> <p>Військова тематика, твір, сповнений відчуттів, багатства фарб і форм.</p> <p>Активна позиція людини в боротьбі зі злом. Звернення до світової літератури.</p> <p>Альберт Камю „Чума”</p> <p><i>Картина:</i> „Чума” А. Букліна</p> <p>Роман як хроніка чуми: перебіг епідемії, образ міста в полоні чуми, збереження громади. Моральні установки особистості в ситуації небезпеки – герої як захисники тез. Портрети охоплених чумою людей, ставлення героїв до зла.</p> <p>Світський гуманізм. А. Камю до екзистенціалістів. Послання роману і „Міфу про Сизифа”. Параболічні відчуття.</p> <p>Розділ XI</p> <p>Свідectво гріхопадіння У хаосі норм, правил і шаблонів.</p> <p>Тадеуш Ружевич „Спадання, тобто про елементи ...”</p> <p>Морально-екзистенційна трагедія людини ХХ століття – предмет творчості Т. Ружевич. Зміни в звичаях і почутті моралі - протиставлення минулого і сьогодення.</p>	<p>Коментує ідею вибраного твору.</p> <p>Уточнює та визначає пріоритети аргументів проти Інтернету, представлених Станіславом Лемом.</p> <p>Формулює контраргументи.</p> <p>Дає визначення терміну: наукова фантастика</p> <p>Дає визначення терміну «апокаліпсис»</p> <p>Описує головного героя та його життєву долю.</p> <p>Визначає політико-філософський вимір роману.</p> <p>Шукає цитати, що підтверджують філософсько-етичний та політичний вимір роману.</p> <p>Творча робота 1. Криза цінностей та її джерела в „Малому апокаліпсисі”.</p>	<p>Розвиток умінь читати загальний зміст літературного твору, сприймати й розуміти загальнолюдські цінності, закладені в літературних творах.</p> <p>Розвиток уміння збирати аргументи та конкретизувати власні погляди.</p> <p>Виявлення загальнолюдських етичних і естетичних цінностей у творах культури.</p> <p>Сприйняття різних можливостей прочитання символу, який міститься у творі.</p>
---	---	---

Вільне посилення на багато культурних текстів.
Протиставлення вертикалі та горизонталі з повною відміткою розпад норм, зразків, принципів у всіх сферах життя, на відміну від однозначного морального занепаду в минулому.

Чоловік потрапив у сітку.

Станіслав Лем
„Мегабітова бомба”

Захоплення технічними можливостями цивілізації, але тривога за психічний і моральний стан людини у творчості
С. Лем. Недовіра до напрямів розвитку цивілізації.

Скептицизм С. Лема щодо Інтернету. Ідея „Ноевого ковчегу Інтернету”

Символічне місце. Тадеуш Конвицький
„Малий апокаліпсис”

Варшава як метафоричне місце – її елементи набувають значення символів.
Місце, де відбудеться апокаліпсис, все буде деконструйовано, що ілюструватиме крах системи.

Література для засвоєння напам'ять

Ян Каспрович — „Книга вбогих” (фрагмент)
Ю. Тувім — „Сити”
Казимир В'єжинський — „Стрибок із жезлом”
Ярослав Івашкевич — „Поздоровлення”
Антоні Сломінський — „Сумно мені, Боже”
Казимира Іллаковичівна — „Пейзаж”
Болеслав Лесьман — „Дусьолек”
Інша поезія більшого обсягу
К. В'єжинський — „Шалений маніфест”
В. Броневський — „Поезія”
В. Шимборська — „Реабілітація”
Л. Стафф — „Кидок у майбутнє”
К. І. Галчинський — „Товарова вулиця”
Т. Ружевиц — „Плач”
Я. Твардовський — „Вірю”

Додаткова література

(твори, призначені для самостійного читання учнями)

З. Пшесмицький — „Моріс Метерлінк і його становище ...”
Г. Гутнікевич — „Головні мотиви і лінії мистецтва”
С. Пшибишевський — „Confitor” (фрагмент)
А. Гурський — „Молода Польща” (фрагмент)
Т. Желенський — „Про дуже нечемну літературу”
В. Бернет — „Порохно”
Ш. Бодлер — „До читача”, „Альбатрос”, „Падаць”
К. Пшерва-Тетмаєр — „Кінець віку XIX”, „НЕ вірю в ніщо”, „Evviva Varte”, „Мелодія нічних туманів”, „Гімн до Нірвани”, „Я, коли уста ...”
С. Кораб-Бжозовський — „О, прийди”
А. Ватт — „Життя”
Т. Пайпер — „Пункт виходу”
Є. Пшибось — „Ехо”, „Від'їзд”, „Notre Dame”
Ю. Тувім — „До критиків”, „Листок з діянь людства”, „Раниюлек”, „Сити”, „Бал в опері”
К. В'єжинський — „Шалений маніфест”, „Вітчизна чубатих”, „Стрибок із жезлом”
Я. Каспрович — „Куць дикої рожі у Темних Смречинах; „Книга вбогих”
Л. Стафф — „Коваль”, „Життя без випадків”, „Передспів”, „Ars poetica”
Дж. Конрад — „Лорд Джим”
Й. К. Гейсманс — „Навспак”
С. Жеромський — „Роз'ятрять нас круки, ворони”, „Вірна ріка”, „Безхатчинки”, „Передвесня”
С. Висп'янський — „Весілля”
Г. Запольська — „Моральність пані Дульської”
Ф.Т. Марінегті — „Маніфест футуризму”
М. Пруст — „У пошуках втраченого часу”
С. Млодожонець — „XX вік”
Б. Ясенський — „Втомив мене язик”, „Черевик у кишенці”, „Маніфест щодо футуристичної поезії”
Я. Лехонь — „Запитуєш, що у моєму житті ...”, „Тост”
А. Сломінський — „Білі ночі”, „Сумно мені, Боже”

Я. Івашкевич — „Еротика”, „До приятеля”, „Діви з Вовка”, „Березина”
 К. Іллаковичівна — „Несвята мука”, „Повернення”
 Я. Ліберт — „Друга вітчизна”, „Вершник”, „На липу чарноляску”
 М. Павліковська- Ясножевська — „Спадаючі зорі”, „Любов”, „Море і небо”
 В. Броневський — „Вулиця Мила”, „Поезія”, „Я і вірші”
 Б. Лесьман — „Дівчина”, „Потемки”, „Романс”, „Снігробек”, „Коли домліваєш ...”,
 „Уста й очі”, „Зелена година”
 М. Домбровська — „Ночі і дні”, „Люди звідти”
 З. Налковська — „Кордон”
 В. Гомбрович — „Фердидурке”
 Б. Шульц — „Динамонові крамниці”
 Я. Чехович — „На селі”, „Пісня”, „Жаль”, „Траурна молитва”
 Ч. Мілош — „Хмари”
 К. І. Галчинський — „Товарова вулиця”
 Ю. Шанявський — „Матрос”
 С. І. Віткевич — „Шевці”
 К.К. Бачинський — „Покоління”, „Історія”
 Т. Гайци — „Учорашньому”, „До пращурів”, „Уже не потребуємо”
 Т. Боровський — „Пісня”, „Прощання з Марією”
 В. Боярський — „Про нову поставу людини- творця”
 Я. Івашкевич — „Млин у Лютині”
 С. І. Віткевич — „Прощання з осінню” (ффрагменти)
 З. Герберт — „Чому класики”, „Слово пана Когіто”, „Плач Фортинбраса”,
 „До Марка Аврелія”, „Роздуми про проблеми народу”, „Пролог”, „Проповідь”
 М. Б'ялошевський — „Філософія Воломіна”, „Сірі еміненції захоплення”, „Гарні мистецтва
 моєї кімнати”, „Щоденник з Варшавського повстання”
 С. Грохов'як — „Святий Шимон”, „Палаюча жирафа”, „Об'явлення святого Яна”
 А. Бурси — „Фінський ніж”, „Дискурс з поетом”
 М. Гласко — „Перший крок у хмарах”
 Е. Ліпська — „Ми”, „Екзамен”
 С. Баранчак — „Погляньмо правді в очі”, „Заповнити розбірливо вручну”, „Що сьогодні
 кинули”
 Т. Ружевиц — „Я бачив чудового монстра”, „Урятований”, „Свідки, або наша мала
 стабільність”, „Плач”, „Картотека”, „Спад, тобто про елементи ...”
 С. Лем — „Мегабітна бомба”, „Солярис”
 З. Налковська — „Медальйони”
 Г. Герлінг- Грудзінський — „Інший світ”
 Є. Анджеєвський — „Попіл і діаманти”
 Н. Хралль — „Встигнути перед Богом”
 А. Сломінський — „Елегія єврейських містечок”
 Ю. Тувім — „Ми, польські євреї”, „Єврейчик”, „Польські квіти”
 Л. Стафф — „Міфологія”, „Кидок у майбутнє”
 Ч. Мілош — „Передмова”, „Сатро ді Фіорі”
 Я. Твардовський — „Створював”, „Остробрамська”, „На селі”, „Мурашко, важко,
 сонечко”, „Вірю”
 В. Шимборська — „У ріці Геракліта”, „Присмерк віку”
 А. Камю — „Чума”
 Дж. Орвел — „1984”
 С. Мрожек — „Танго”
 Т. Конвіцький — „Малий апокаліпсис”
 К. Войтила — *вибране*
 Ж.- П. Сартр — „Мухи”
 В. Жукровський — „Летючий”
 А. Загаєвський — „У першій особі множини”

Репродукції

- В. Подковінський — „В городі”
Е. Мунк — „Дівчата на мості”
К. Моне — „Імпресія сходу сонця”,
А. Ренуар — „Снідаєок веслярів”
К. Піссаро — „Бульвар Монтмарт” А. Буклін — “Остів померлих”
Г. Клімт — „Поцілунок”, „Юдита”, „Саломея”
Є. Панкевич — „Квітковиц базару Парижі”
Є. Мальчевський — „Меланхолія”, „Смерть”, „Помилкове коло”
Е. Окунь — „Музика (Філістри)”, „Ми і війна”
П. Пікассо — „Діви з Авіньйона” М. Шагал — “Над Вітебськом”
С. Далі — „Палаюча жирафа”
М. Дюкамп — „Акт, що сходиться сходами”
М. Ернст — „Слон Целебес” Р. Магрітт — „Терапевт” Ф. Пікабіо — „Гера”
І. Тангей — “Страх”
К. Кобро- Стшемінська — “Просторова композиція”
Б. В. Лінке — „Море у крові”, „Автобус”
М. Ярем’янки — „Вирази”
С. Далі — „Палаюча жирафа”
Б.В. Лінке — „Будинки воїнів”
М. Шагал — „Прогулянка”
А. Буклін — „Чума”

фільми:

- реж. А. ВАЙДИ — „Обітована земля”, „Діви з Вовка”
реж. Т. Хмелевський — „Вірна ріка”

Основні види усних і письмових робіт з літератури в 11 класі

Виразне читання літературних творів.

Плануйте усні та письмові виступи.

Коментування уривків із літературних творів.

Усний і письмовий опрацювання-розгляд проблемного характеру (включаючи індивідуальні, порівняльні та групові характеристики) за опрацьованим літературним твором, а також розробка-розгляд публіцистичного персонажа.

Участь у діалозі при розборі літературного твору. План і тези літературно-критичної статті.

Читання, доповідь, проєкт і реферат на літературну тему (на основі одного або кількох джерел).

Відгук про прочитану книгу, фільм, телепередачу, виставу (з мотивацією свого ставлення до героїв і подій у творі).

Основні вимоги до знань і вмінь учнів 11 класу

Учні повинні знати:

- біографії видатних письменників, зміст літературних творів;
- відмінні ознаки літературного твору;
- естетичне, загальнолюдське та історичне значення літературних творів;
- назви та автори найважливіших творів польських класиків, зазначених у хрестоматії;
- часові рамки епох і зв’язок між ними та історико-літературними подіями, світоглядними зламами;
- характерні літературні особливості опрацьованих творів;
- літературні терміни, включені до програми;
- літературні види і жанри.

Учень повинен вміти:

продемонструвати знання та розуміння літературних текстів, вивчених у школі:

- відрізняти текст художньої літератури від інших видів літератури,
- описувати елементи представленого світу,
- підсумувати основні теми,
- визначити головних героїв
- визначити тему твору та знайти головну думку,
- аналізувати текст, щоб пояснити функцію мовних засобів,
- розпізнавати та розрізняти буквальні та метафоричні значення,
- інтерпретувати твір у його найважливішому контексті,
- вказати посилання на літературну традицію,
- наводити приклади зв'язків літератури з іншими видами мистецтва,
- знаходити в тексті загальнолюдські цінності,
- вказати характерні риси мови окремих соціальних медіа,
- бачити зв'язки між текстами культури та світоглядом, філософією, культурою, мистецтвом літературних періодів,
- пояснювати передісторію епохи, вказуючи на найважливіші події,
- пояснювати основні поняття, пов'язані зі світоглядом епохи,
- перелічувати літературні течії та пояснювати їх назви,
- визначати філософські напрями та їх представників,
- знаходити в художніх текстах гасла та ідеали епохи та перераховувати характерні для даної епохи жанри літератури,
- сприймають характерні літературні мотиви і теми (кохання, дім, родина, смерть, мандри),
- характеризувати особистісні зразки чи типові риси героя,
- розпізнавати стилі в мистецтві;

Ми також включасмо вміння учнів:

- коментування тексту відомої пісні,
- самостійний аналіз та оцінка літературних творів,
- інтерпретація вибраного художнього тексту чи невеликого твору,
- визначення ролі системи образів, сюжету, композиції, жанрових особливостей, експресії та засобів виразності,
- пояснення ставлення автора до викладеного змісту твору,
- зіставлення різних точок зору під час полеміки та вміння доводити свою точку зору (вести діалог),
- порівняння літературних творів з різними видами мистецтва,
- виразне читання літературних творів, у тому числі засвоєння напам'ять,
- підготовка рефератів, проектів та читань на літературну тему.